

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1924.

Ljubljana, 21. februarja 1924.

Štev. 2.

12.

PASTIRSKI LIST.

Vsem vernikom o misijonskem delovanju.

V Kristusu ljubljani verniki! Letošnji pastirski list naj vam poživi zanimanje za sv. misijone ter uredi delo misijonsko po navodilih sv. Očeta Pija XI.

Zadnje čase se širi po vsem svetu prepričanje, da je sedaj prišla ura, ko bo Solnce večne resnice vzšlo nad preobsežnimi pokrajinami in mnogoštevilnimi, stomilijonskimi narodi, ki so še pogreznjeni v črne tmine poganskih ver. Od tisoč sedemsto milijonov ljudi jih je približno tisoč milijonov, kateri o Zveličarju Gospodu Jezusu Kristusu še nič ne vedo.

Vendar zdi se, da jim ravno sedaj izhaja dan rešitve. V prvih štiri-stoletjih so se Jezusa oklenili grški in rimski narodi, v srednjem veku slovanski in nemški narodi, naše dni pa se čuti močno gibanje k Jezusu med ostalimi poganskimi narodi širom Azije, Afrike, Avstralije.

Pred grozno vojno je hrepenenje po krščanstvu od dne do dne raslo, po vojni se pa razvijajo tako silne ovire, da je po prepričanju misijonarjev prišla odločilna ura, naj li pogani ostanejo, kar so, ali naj postanejo kristjani, in zopet, ali naj sprejmejo vero protestantovsko ali katoliško?

O teh dveh pojavih bi vam rad govoril, potem vas pa opozoril na dolžnosti, ki iz tega položaja za nas izhajajo.

1. Pred vojno.

Jako ugodna okolnost za misijonarje in za širjenje vere je olajšan pristop v vse pokrajine azijske in afriške, je možnost za naglo in kratko potovanje iz Evrope v omenjene dele sveta.

Kako olajša in skrajša Sueški kanal, da se iz Sredozemskega morja potuje skozi Rdeče morje naravnost v Azijo in ni več potrebna dolga pot okoli Afrike. Kako naglo se pripelje misijonar iz Evrope na izhodne obale Azije po sibirski železnici. Povsod so napravljene dobre ceste, na mnogih krajih je izpeljana železnica. Preko morja pa plovejo brzi parobrodi. Ceste, poštna zveze so posvoda lepo urejene.

Odperti so ti deli sveta Evropejcem. Države evropske so si prilastile pokroviteljstvo nad raznimi ogromnimi pokrajinami, da so branile svoje trgovce in njihovo trgovino; omejevale so moč mohamedanstva; preganjale trgovino s sužnji, ljudožerstvo, moritev otrok in so tudi odstranjevale

marsikake strašne poganske razvade, ter omogočile občevanje med različnimi rodovi, tudi šole so vlade ustanovljale. Pogan je začel izpregledavati, začutil je željo po boljši omiki, po boljšem gmotnem stanju, sploh po napredku.

Res, Evropejci so med pogani tudi le premnogo pohujšanja napravili, ker so brezbožno in nesramno živeli in domačine zatirali. Kljub temu trdijo misijonarji in so prepričani, da ta prihod evropskih vlad in trgovcev je bil nujno potrebna priprava za misijonsko delo, odprl je misijonarjem pota, da so mogli med pogane priti in med njimi sejati seme večnih resnic.

In zares so misijonarji vzbudili ne le zanimanje za katoliško vero, ampak so tudi vzgajali premnogo nenavadno vnetih kristjanov. Le pogledjmo nekoliko po poganskih deželah! Kaj pišejo misijonarji?

Po prekuciji, ki je razdrila kineško cesarstvo in vpostavila republiko, piše vnet misijonar: »Vsi izobraženi čim dalje bolj spoznavajo, da brez vere ni čednosti in da brez nje ne more biti v društvu ne reda ne sreče. Mnogi, ki se poprej za verstvo niso prav nič brigali, so začeli vere proučavati. Mnogi so spoznali resničnost katoliške vere in so brez strahu vanjo pristopili. Toda šele sedaj, ko je v republici proglašena prostost vere, prihaja ugodni čas za izpreobrnitve.«

Malo pred vojno je učen japonski profesor odpotoval v Evropo, da razne evropejske vere sam spozna. Ko se je vrnil, je katoliško Cerkev posebno poveličeval. Trdil je, da je najbolj popolna, najbolj mogočna, najbolj velikanska verska organizacija od vseh, kar jih pozna človeška zgodovina. Izrazil je svoje prepričanje, da edino pravo krščanstvo je ono, ki ima središče v Rimu.

Iz Koreje je pisal misijonar Sauer: »Mnoge popolnoma poganske vasi prosijo za katoliške misijonarje, katerim najbolj zaupajo. Prosijo za katoliške šole. Toda moram jih odbiti, ker nimam učiteljev, akoravno bi jih ljudje radi plačevali. Ni čuda, da posebno mladeniči višjih stanov zaidejo med protestante, ki jih sprejmo v svoja mladeniška društva in prepoje s sovraštvom do katoliške Cerkve, katero potem med svojee širijo in so za nas izgubljeni. Oh, kako nas srce boli, ko vidimo, da ljudstvo dozoreva za žetev, toda manjka delavcev in denarnih pripomočkov.«

Iz Mongolije piše apostolski vikar l. 1909, kako se je tam začelo živahno gibanje h krščanstvu. On piše: »Od 30 let sem nisem nič podobnega opazoval. O, zares, sedaj imamo prebogat ribolov. Cele vasi prestopajo h krščanski veri in se hočejo poganstva popolnoma otresti. Z lastnimi rokami rušijo poganske templje in mečejo malike v ogenj. Vsak dan se prijavljajo novi ljudje za pouk in prosijo učiteljev. Da so jim želje resne, dokazuje njihova gorečnost, da se nauče katekizma, da obiskujejo službo božjo in da krščansko živijo.«

Zopet drug misijonar v Mongoliji piše: »V enem letu smo v petdesetih krajih utemeljili krščanstvo. Pokrščeni pritegnejo za seboj svoje sorodnike. Množe se slučajji, da nas pogani kličejo k smrtni postelji, da se še pred smrtjo pokrstijo.«

Tudi v Indiji je ljudska duša postala nemirna. V luči, ki prihaja iz Evrope, vidijo nespamet svojega malikovanja. Skušajo svojo pogansko vero očistiti največjih nespametnosti in jo iz krščanstva prenoviti. Pametnejši pa uvidevajo nesmisel takega prizadevanja. Leta 1910. je ravno pred Božičem list poganskih Hindov tako-le pisal:

»Zopet je tukaj starodavni božični praznik. Zvonovi done in v pesmih se glasi: Čast Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji! Komu naj primerjamo sijaj in globočino krščanstva, ki se je začelo v Betlehemu in je v teku let vse očistilo in preobrazilo. Na svetu se vse neprestano menja... edino le oseba Kristusova se ne izpremeni. Mi se z našimi krščanskimi brati veselimo Božiča, posebno ker nas spominja, da je Jezus Kristus rojen v Aziji in da je iz Azije prišla luč zapadu... Veselimo se, da je v naši deželi toliko krščanskih misijonarjev, ker edini ti nam pokazujejo vzor krščanske čistosti in samozataje. Oni so najboljši prijatelji naroda, kakor nam dokazujejo dela njihove ljubezni in vzgojevanje ljudstva... Vsem kristjanom in nekristjanom želimo prav radosten božični praznik.«

Ravno tako so tudi v južni Indiji kar cele množice prihajale prosit za sveti krst. Leta 1901. je goreč misijonar od tod sporočil: »Od vseh krajev poročajo misijonarji, da se vedno več ljudi izpreobrača. Samo tukaj pripravljamo 600 poganov za sv. krst. Sami so prišli in prosili za sprejem. Da, cele pokrajine bi bile že krščanske, ko bi bilo več misijonarjev in zadostno denarja.«

Sličen pokret se je opazal tudi v Afriki. Leta 1910. je pisal apostolski vikar: »Mogočen pokret h krščanstvu prevzema vse rodove na reki Zgornji Kongo. Nujno prosijo za misijonarje. Marsikateri kristjani kar poučujejo svoje poganske sovaščane, in sicer tako uspešno, da se mi kar čudimo, kako dobro znajo moliti in kako točno znajo katekizem. Naše cerkve so premajhne, da bi mogli vanje vsi, ki se oglašajo. O praznikih mora polovica ljudi ostati zunaj cerkve. Na jugu je kar ves rod prestopil h krščanski veri. Točno obiskujejo šolo in božjo službo. Sami so za duhovnika hišo sezidali. Vsak poglavar želi v svoji vasi misijonarja in šolo. Ko bi nas bilo dvakrat, trikrat več, vsi bi dobili dosti svetega dela.«

Vse te pojave so gledali sv. Oče Benedikt XV. in so sebi v tolažbo sklepali, da bodo uspehi v misijonih veliko večji, kakor so bili do sedaj.

2. Po vojni.

Tako se je po delovanju sv. Duha razcvitalo krščanstvo med pagani po vseh delih sveta. Seveda je širjenje katoliške vere zaviralo mnogo zaprek. Te zapreke so se ob času svetovne vojne in po njej tako okrepile, da prav resno stavijo v nevarnost razvoj krščanstva med pagani. Poglejmo jih!

Vsak izobražen pogan govori kak evropejski jezik; najbolj navaden je angleški jezik. Drugim so pa na razpolago prevodi evropskih spisov in knjig, ki jih poželjivo čitajo. Mnogi bolj omikani pagani so svojo napačno vero zavrgli. No, kam pa naj se sedaj obrnejo?

Žalibog, da se pogani izobrazujejo na višjih ameriških in evropskih šolah, katere razvijajo znanstvo, ki je krščanstvu nasprotno. Pogani na teh šolah krščanstva ne spoznajo. Kar pa pride spisov in knjig iz Evrope v poganske dežele, so večinoma veri nasprotni, ne poznajo Boga in razpaljujejo vse, tudi najbolj nizkofne človeške strasti. Po takih knjigah se pogan, sam po sebi strasten in poželjiv, pogreza v svobodomiselstvo, v brezverstvo in v razbrzdanost.

Ker pa olikanci močno vplivajo na ljudstvo, vodijo njegovo mišljenje in prepričanje, bomo razumeli, kaj čaka poganske narode, ako bodo omikanci razbrzdani in zavzeti proti krščanstvu. Ta nevarnost pa raste, ker to priliko uporablja Cerkev in Bogu sovražno prostožidarstvo. Omikane pogane vabi in mami v svoje, ves svet obsegajoče društvo, ki krščanstvo naravnost sovraži in mu je napovedalo boj do uničenja.

Že vemo, da so višji stanovi na Japonskem zabredli v brezverstvo. Na Filipinskih otokih razdirajo katoliško vero brezbožne državne ameriške šole. V Zapadni Indiji je splošna razuzdanost Francozov od početka ovirala krščansko vero. Že leta 1890. je pisal goreč misijonar: »Res, ne teče več kri misijonarjev in kristjanov, toda razbrzdanost, slab zgled Evropejcev in lahkomišljeno uživanje dere kot umazana reka skozi vse ljudske sloje.« Drugi zdihuje: »Poganski rabeljni so iz krščanskih deklet napravili mučenice, Francozi pa napravljajo iz njih nesramnice.« In nedavno so se nadpastirju v Tongkingu bridko pritožili, kako poguben je vpliv prostožidarske vlade in brezverskih šol. Slično se pritožujejo misijonarji, ki so bili ob času vojne iz Prednje Indije pregnani.

In Kitajska s štiristo milijoni prebivalcev! Zadnje čase še le je odprta tujcem in evropskemu prometu. Omikanci poželjivo sprejemajo spise in knjige iz Japonske, Amerike, Evrope. Že omahujejo v svoji poganski veri. Kam se bodo nagnili? H krščanstvu ali k popolnoma brezbožnemu neverstvu? V bližnjih letih bo vse to odločeno.

Kaj iz tega sledi? Krščanski borilci morajo čim prej in v čim večjem številu prihiteti na bojišče, da se z vsemi silami bore zoper prostožidarstvo, zoper brezverstvo in zoper razuzdanost, ter Kitajcem in drugim mnogostevilnim izobražencem prinesejo krščansko vero, katera edina more človeka oplemenititi in osrečiti.

No, v zadnjih časih se razširja še neka druga nevarnost. Opozorili smo na grdo, brezbožno življenje Evropejcev po poganskih pokrajinah. Pogan pa sodi iz teh gnilih sadov na drevo, na katerem rastejo. Zato se je v vzhodnih deželah zadnje čase zmanjševal ugled krščanske vere. Omikani pogani so pa pri svoji veri najgrše izrastke obrezali in bolj razvijali njene lepe strani. Zavzemali so se za to očiščeno vero in jo ponosno stavili vzporedno s krščansko, ali pa še nad njo. Vojna je ugled krščanstva še bolj potlačila. Pogani so se silno pohujšali, videč, kako divje se kristjani med seboj koljejo.

Na ta način se je poganstvo okrepilo. Poleg se pa še bolj ko pred vojno širi in krepi zahteva po samoodločbi in samostojnosti. Radi bi se

otresli odvisnosti od nasilnih Evropejcev. Kot najbolj izdatno sredstvo za popolno narodno samostojnost pa drže ojačenje svoje očiščene poganske vere. Krščanska vera jim je vera krivičnih Evropejcev, katerim misijonarji pripravljajo pot in bi jih po veri lažje zaslužjili. Iz teh razlogov si prizadeva uradni Japan, da svojo pogansko vero pospešuje in da bi pod zastavo očiščenja poganstva ves mongolski svet zbral zoper bele Evropejce.

Kaj ne, kako nevaren je sedanji položaj. Čas nas priganja, da bi najbolj plemeniti zastopniki krščanstva, namreč naši misijonarji, pokazali, kako je krščanstvo trgovcev, priseljencev in držav le pokvarjeno krščanstvo. Misijonarji bi se prizadevali pokazati krščanstvo v pravi luči, v vsem njegovem sijaju. Pogani naj bi ga spoznali po njegovih pravih sadovih; naj bi vedeli, da krščanstvo stoji nad vsemi plemeni in državami ter vse narode z isto ljubeznijo objema.

Ne bom omenjal mohamedanstva, ki se je tudi po vojni silno poživilo, dvignilo visoko svojo glavo in se utrjuje med raznimi azijskimi, posebno pa afrikanskimi plemeni. Pač pa naj omenim drugo nevarnost, ki preti katoliški Cerkvi od protestantizma.

Pred vojno so katoliški misijoni protestantske silno nadkriljevali. V poganskih misijonih so imeli katoliški misijonarji približno 16 milijonov krščenih poganov, protestantje pa okoli 4 milijone.

Po vojni so začeli protestantje še bolj naporno in smotreno delovati. Pridobili so zase angleško in američansko vlado, angleške, posebno pa američanske misijonarje. V vojni so Angleži in Američanci zmagali, kar je v očeh poganov protestantizem silno dvignilo. Imajo pa protestantje milijone in milijone na razpolago. Američanska protestantska zveza, ki si prizadeva, kako bi vse krščanske cerkve združila v eno svetovno Cerkev, je nedavno sklenila v prihodnjih petih letih nabrati v svoje namene 1 milijardo 300 milijonov dolarjev, to je nekako 100 milijard dinarjev. Kaj ne, neverjetne vsote! Pošiljali bodo mnogoštevilne misijonarje in jih dobro plačali, zidali bodo protestantovske cerkve, šole, zavode, bolnišnice ter z denarjem mamili siromašno pogansko ljudstvo.

Kaj pa katoličani? V Ameriki naberejo za misijone letno nekako tri milijone dolarjev, ali približno 240 milijonov dinarjev. Francoska je pred vojno največ žrtvovala za misijone. Ona je pa v vojni največ trpela: več sto misijonarjev je v vojni padlo; mnogo tisoč je padlo mladeničev, kateri so se ravno vzgajali za misijonarje. Prizadevajo se sicer, da bi izgube nadomestili, toda le polagoma se število delavcev množi. Katoliške dežele: Španija, Belgija, Holandija in zraven še Nemčija se trudijo, kar morejo; toda premalo jih je, da bi mogli vojne izgube kmalu nadomestiti. Obstoji nevarnost, da bo protestantsko misijonsko delo kmalu presešlo in to visoko presešlo katoliško delo. Zdi se, da bodo bližnja leta v tem oziru odločilna za vse svetovne misijone. Kmalu se bo odločilo, bodo li poganski narodi v Aziji, Ameriki, Afriki postali katoličani, ali protestantje, ali bodo ostali pogani.

3. Naša pomoč.

Sv. Oče Benedikt XV. so vse to opazovali. Hoteli so misijone urediti in jim poskrbeti dosti pripomočkov za uspešno delo. Že leta 1919. so nam poslali ganljivo misijonsko okrožnico, v kateri priporočajo in razlagajo skrb za misijone.

Dolžnost te skrbi utemeljujejo z božjo zapovedjo ljubiti bližnjega. Ta zapoved nas tem bolj veže, čim silnejša je potreba in beda bližnjega. Katera vrsta ljudi pa nujno potrebuje hitrejšo in izdatnejšo pomoči kot pogani, ki ne poznajo Boga, pa zato pogreznjeni v razbrzdane poželjivosti ječe v najsramotonejši sužnosti hudobnega duha. Kdorkoli pomaga, da jim zasveti luč prave vere, bo izpolnil posebno veliko dolžnost in se tudi najbolje zahvalil Bogu za nezaslužen dar prave sv. vere.

Kako pa moremo pomagati? Sv. Oče nam naštejejo tri izdatne pripomočke, namreč:

a) Prvi je srčna molitev k Bogu. Prazno bo delo misijonarjev, ako ga ne podpira Bog s svojo milostjo. Saj po besedah sv. Pavla: »Mi sadimo in prilivamo, Bog pa daje rast.« Milost pa moremo izprositi s stanovitno, ponižno molitvijo. Tej dolžnosti bomo pa najbolj uspešno zadostili, ako se pridružimo »apostolstvu molitve«, ki nam ga sv. Oče nujno priporočajo.

Kaj je to apostolstvo? To je pobožna družba, katere član daruje svoje molitve, dela in trpljenja po presladkem Srcu Jezusovem Bogu Očetu v tiste namene, v katere se mu sam daruje vsak dan na naših oltarjih. Kateri so ti nameni? Prav lahko jih uganemo. Gotovo so to oni isti, radi katerih je prišel iz nebes v jaslice in iz jaslic na križ. Prišel je pa zato, da bi na zemlji ustanovil kraljestvo božje, ki naj bi obsegalo vse narode in vse ljudi.

Kako bi mogel to presveto darovanje opraviti? Lahko storiš z enim samim gorečim zdihljajem. Vendar pa ti bo nekako lažje in gotovo bolj pravilno, ako se navadiš na pripravno molitvico. Jaz to-le priporočam, da vselej zjutraj zdihneš: »O presladko Srce Jezusovo, molitve, dela in trpljenje današnjega dne darujem s Teboj Bogu Očetu v vse tiste namene, v katere se nam Ti vsak dan daruješ na naših oltarjih. Amen.« — To zadostuje.

Ako pa želiš, da bo tvoja molitev Bogu še bolj prijetna in za vso tvojo večnost bolj zaslužna, daruj vse to »po rokah preblažene Device Marije« in v še en namen, ki je Jezusovemu Srcu posebno mil in drag, namreč »Njemu v spravo za vse razžalitve, ki jih trpi v zakramentu sv. Rešnjega Telesa«. Da to dosežeš, moli takole: »O presladko Srce Jezusovo, po rokah preblažene Device Marije darujem molitve, dela in trpljenje današnjega dne Tebi v spravo za vse žalitve, ki jih trpiš v zakramentu presv. Rešnjega Telesa in s Teboj vred pa Bogu Očetu v vse tiste namene, v katere se mu Ti vsak dan daruješ na naših oltarjih. Amen.«

Kaj ne, ta molitev je marsikomu znana; jaz jo večkrat priporočam in v masikateri župniji se je otroci nauče v šoli. Prosil sem vaše duhovne

pastirje, naj Apostolstvo molitve cerkveno ustanove, pa boste še mnogo odpustkov dobili.

b) Molitev je torej prvi pripomoček za blagoslov božji pri misijonih. Drugi pripomoček je zadostno število gorečih, požrtvovalnih misijonarjev. Da bi jih dobili, sv. Oče nam škofom naročajo, naj misijonsko misel širimo povsod, posebno po šolah, zavodih in semeniščih. Niso pa misijonarji samo duhovniki, ampak tudi redovniške sestre, ki misijonarjem izredno mnogo pomagajo v šoli, v bolnišnicah, v zavodih in povsod. Starši, bodite veseli, ako bi kak vaš sin, ki hodi v šolo, ali kaka vaša nedolžna, deviška hčerka pozeleli iti v misijone. O, molite v ta namen!

c) Tretji pripomoček so pa denarni prispevki, da se morejo vzdržavati misijonarji, njihove šole, njihove bolnišnice, njihovi zavodi. Kako bi se to doseglo?

Sv. Oče priporočajo sv. Detinstvo in Družbo za širjenje sv. vere. Sv. Detinstvo negujejo gospodje veroučitelji v šolah. Naj otroci zgodaj spoznajo velik dar sv. vere, naj se jim vzbudi hrepenenje, da bi kaj pripomogli, da bi prejeli sv. krst tudi poganski otroci in bi se tako mogli zveličati. Zato naj molijo in vsako leto kako kronico prispevajo. Starši, podpirajte gospode veroučitelje v tej prevažni zadevi in v nemajte svoje otroke za to delo!

Vas pa prosim, da se vpišete v »Družbo za širjenje sv. vere«. To preimenitno družbo je pred sto leti v Lionu na Francoskem ustanovila priprosta dekla. Bog je družbo blagoslovil, pa se je tako razširjala, da jo je vzela sv. Cerkev v roke in se je po vsem katoliškem svetu razpredla. Ker so se pa vsi prispevki stekali na Francosko in so jih Francozi delili misijonarjem, so se razne narodnosti začele od Francozov odtujevati, in družba je začela nekako hirati.

Med vojno ta družba ni mogla posebno delovati. Papež Pij XI. so pa hoteli to družbo, ki je za misijone posebno radi zgoraj opisanih razmer potrebna, zopet poživiti in tako preosnovati, da bi k njej povsod prav radi pristopali. V okrožnici z dne 3. majnika 1922 nam poročajo, da so to družbo prenesli v Rim, v središče katoliške Cerkve. Zboru kardinalov za širjenje vere so vso to skrb izročili. Hočejo, da se temu zboru pošiljajo vsi darovi, namenjeni za misijone. Ta zbor jih bo delil misijonom po potrebi.

Nas škofo resno izpodbujajo, naj to družbo v posamezne škofije vpe-ljemo. Iz tega razloga sem, pokoren sv. Očetu, dne 7. januarja na letošnjem prvem misijonskem tečaju v Ljubljani to družbo za našo škofijo slovesno cerkveno ustanovil. Po pravilih, kakor so jih določili sv. Oče, sem škofij-skim voditeljem imenoval dr. Tomaža Klinarja, kanonika in župnika stolne župnije, kot tajnika sem mu dodelil Antona Anžiča, kateheta v Ljubljani. Za posamezne župnije ostane voditelj župnik, ki si more kaplana določiti za namestnika.

Vernike pa nujno prosim, da pristopijo kot člani tej družbi. Pristopiti more vsak katoličan, ki je dopolnil 12. leto starosti. Vsak član je dolžan, da prispeva eno krono, ali vsaj pol krone na teden, torej mesečno

štiri krone ali vsaj dve kroni. Župnik bo določil, kdo in kako naj te prispevke pobira. Zraven naj vsak član za izpreobrnjenje poganov izmoli vsak dan Oče naš, Češčeno Marijo in doda vzklik: »Sv. Frančišek Ksaverij, moli za nas!« Te dolžnosti ne vežejo pod grehom; ako jih opraviš, imaš pri Bogu zasluženje in mnogo odpustkov, ako jih pa ne opraviš, nimaš greha, pa tudi ne zasluženja in odpustkov.

Razložil sem vam misijonsko delo, kakor nam ga priporočata zadnja dva papeža, Benedikt XV. in Pij XI. Slovenci smo za misijone prav radi molili in prispevali. Ker pa je zadnje čase to sveto delo nekoliko zastalo, naj se zopet poživí. Mi smo v pravi veri rojeni in vzgojeni. O, kolika nepopisna sreča!

Bodimo Bogu za njo hvaležni! Hvaležnost pa pokažimo s tem, da po svojih močeh podpiramo misijonsko delo z molitvijo in z miloščino.

Želim pa, da vsled truda za poganske misijone ne bi zastala molitev in skrb za naše pravoslavne brate v naši kraljevini, pa tudi izven nje, posebno v Rusiji. O priliki vam bom tudi o zedinjenju z njimi kaj več sporočil. Medtem vam priporočam, da bi prečitali, kar sem o postanku pravoslavne cerkve napisal v knjigi: »Na noge v sveti boj!«, ki jo je izdala družba sv. Mohorja leta 1918., in sicer na strani 85 do 104.

Blagoslov vseмогоčnega Boga Očeta in Sina in sv. Duha naj pride nad vas in naj ostane nad vami!

V Ljubljani, dne 4. februarja 1924.

† Anton Bonaventura,
škof.

Ta list gospodje prečitajte vernikom takoj, ko ga dobite.

13.

POSTNA ZAPOVED.

Pooblaščen od sv. stolice določujem glede postne zapovedi za leto 1924. v ljubljanski škofiji:

I.

1. Zapoved o zdržnosti zahteva edinole zdržnost od mesa in mesne juhe. Torej je vse dni zdržnosti dovoljeno rabiti katerokoli živalsko maščobo.

2. Zapoved o postu dovoljuje samo enkratni obed na dan; vendar pa sme vsakdo kaj malega zaužiti tudi zjutraj in zvečer, kakor je v dotičnem kraju navada. Dovoljeno je tudi pri istem obedu uživati meso in ribe. Glavni obed se sme preložiti od poldne na večer.

3. Zapoved o zdržnosti veže vse, ki so izpolnili sedmo leto.

Zapoved o postu pa veže vse vernike od izpolnjenega enoindvajsetega do začetega šestdesetega leta.

II.

Katere dni v letu je zapovedana samo zdržnost, katere zdržnost in post, katere samo post? Odgovor:

1. **Zdržnost od mesa** je zapovedana vse petke celega leta.

2. **Zdržnost od mesa in post** sta zapovedana:

a) na pepelnično sredo;

b) v petke štiridesetdnevnega posta;

c) v kvatrne petke;

d) v soboto pred binkoštimi, na dan pred praznikom Marijinega vnebovzetja, na dan pred praznikom vseh svetnikov (31. oktobra) in pred božičem (24. decembra).

3. **Samo post** je zapovedan vse druge dni štiridesetdnevnega posta, v kvatrne srede in kvatrne sobote. Vse te dni, v katere je zapovedan samo post, je vsem vernikom dovoljeno uživati mesne jedi tudi pri večerji. Tisti pa, ki niso dolžni postiti se, smejo te dni uživati mesne jedi vselej, kadar kaj jedó.

4. Zapoved o zdržnosti in postu ne veže ob nedeljah štiridesetdnevnega posta, v zapovedane praznike in tudi ne v odpravljene praznike, ki jih v naši škofiji še praznujemo.

Na veliko soboto preneha o p o l d n e zapoved o zdržnosti in postu.

Tisti dan pred božičem pa zapoved o postu in zdržnosti preneha pri večerji.

5. Od zapovedi **zdržnosti in posta** so izvzeti:

a) verniki v tistih krajih, v katerih je semenj;

b) vse postne dni v letu, razen dneva pred božičem in velikega petka; vojaki, orožniki in finančni stražniki ter njihove družine.

Od zapovedi **same zdržnosti** so vse postne dni v letu, razen dneva pred božičem in velikega petka, oproščeni: delavci v rudokopih in tovarnah in njih družine; sprevodniki po železnicah in potniki, ki morajo jesti v železniških gostilnah; uslužbenci in potniki po ladjah, kadar morajo na ladjah obedovati; vsi, ki so z družino in postrežniki v zdraviščih; vsi, ki so po okolišnih primorani jesti v javnih gostilnah, in oni, ki so od drugih odvisni, pa si ne morejo oskrbeti postnih jedi; oni, ki žive po kaznilnicah, namreč kaznjenci, pazniki in drugi uslužbenci.

Vse one, ki se bodo polajšav posluževali, opominjam v smislu papeževega pisma, naj bi olajšavo posta nadomestili z dobrimi deli, zlasti z miloščino za reveže.

III.

Posameznim osebam ali rodbinam more po cerkvenem pravu (kan. 1245) iz pravega vzroka tudi njih župnik podeliti izpregled od postne zapovedi. Pooblaščam pa tudi spovednike, da imajo isto pravico kakor župniki, toda samo pri spovedi.

Iz posebnih od Cerkve priznanih razlogov so od samega posta izvzeti:

a) bolniki in okrevajoči ter telesno slabotni, katere bi radi posta glava precej bolela ali bi imeli omotico;

b) matere pred porodom in po porodu, naj so tudi telesno zdrave in močne;

c) ubožci, ki živež beračijo ali imajo sploh nezadostno hrano;

d) delavci, ki morajo opravljati težka telesna dela, n. pr. kmetovalci, mizarji, kovači, zidarji, tkalci, kamnoseki, čevljarji itd.; vsi ti so od postne postave izvzeti, čeprav so trdnega telesnega zdravja;

e) oni, ki morajo opravljati naporno dušno delo, n. pr. učitelji na osnovnih šolah; profesorji, če se morajo za predavanja naporno pripravljati, ali če morajo po štiri in več ur na dan učiti; dijaki, ki so večji del dneva v šoli in se resno bavijo z učenjem; misijonarji ob času misijonov.

Upam, da bomo tako olajšano zapoved vsi prav radi in vestno izpolnjevali. Molimo in delajmo pokoro, da se nas Bog usmili in ne postopa z nami, kakor bi s svojimi mnogimi grehi zaslužili.

V Ljubljani, dne 11. februarja 1924.

† Anton Bonaventura,
škof.

14.

DUHOVNIKOM.

Naše misijonsko delo.

Po vojni se je zamrlo misijonsko delo zopet poživilo. V to sta pripomogli dve papeški okrožnici. Prvo »Maximum illud« so poslali papež Benedikt XV. dne 30. novembra 1919, v kateri nujno priporočajo »duhovniško misijonsko zvezo« (Škof. list l. 1923, str. 105—108) kot sredstvo za uspešno pospeševanje misijonskega dela. Drugo »Romanorum Pontificum« z dne 3. majnika 1922 so nam poslali papež Pij XI., v kateri nujno naročajo ustanovitev »družbe za širjenje vere«, pa tudi dodajo način ustrojstva (Škof. list l. 1923, str. 85—89).

Zadnji čas je bil, da se tudi naša škofija temu svetemu gibanju pridruži. Da bi se misijonska misel med nami vkoreninila, je prof. dr. Ehrlich zasnoval misijonski tečaj, ki se je vršil v Ljubljani letos 6. in 7. januarja. Tečaj je bil sicer bolj skromen, vendar upam, da bo rodil obilnega sadu. »Katoliški misijoni« bodo o poteku natanko poročali.

V ponedeljek 7. januarja dopoldne sem slovesno ustanovil »duhovniško zvezo duhovnikov« (Unio cleri missionalis). Sam sem zvezi pristopil. Škofijskim voditeljem sem imenoval prof. dr. J. Ujčiča, svetovalcem spiritala dr. Cirila Potočnika in prof. Jerneja Pavlina; tajništvo je prevzel dr. C. Potočnik, blagajnikom pa je bil imenovan škofijski kaplan Fr. Mervec.

Istega dne popoldne sem ravno tako slovesno ustanovil »družbo za širjenje sv. vere« (Opus a Propaganda fide). Škofijskim ravnateljem sem

določil dr. Tomaža Klinarja, kanonika in stolnega župnika, tajnikom pa Antona Anžiča, kateheta.

V petek 11. januarja sem vse imenovane gospode in prof. Lamberta Ehrlicha, prvega pospeševalca misijonskega dela, povabil v škofijo na posvetovanje, kaj naj storimo, da bosta obe družbi zares uspešno delovali. Posvetovali smo se tudi o razmerju obeh do Apostolstva sv. Cirila in Metoda pod vodstvom profesorja dr. Griveca.

Na temelju posvetovanj Vam sporočam in naročam, kar sledi.

I.

U n i o C l e r i. Da bo ta zveza zares živela in se med Vami zanimanje vzdržalo, sporočam:

a) Prebirajte knjige in časopise o misijonih. Naši misijonarji imajo lepo misijonsko knjižnico, ki si jo oglejte. Poučni so koledarji misijonski, za l. 1924 že peti letnik, ki jih izdaja »misijonska družba sv. Vincencija Pavlanskega«; zanimivi so »Katoliški misijoni«, do sedaj 5 številčk, izdaja misijonišče v Domžalah; naročajo se pri upravi v Ljubljani, Tabor 12. Poučne so knjižice Klaverjevega društva. V nemškem jeziku je pa zadnja leta izšlo nebroj brošur in knjig.

Naročam: Pri vsakem sestanku »Sodalitatis« naj bo razgovor o misijonih. Izberite si stalnega poročevalca, ki naj misijonsko delo zasleduje, literaturo proučuje in poroča. Knjige morete naročiti na stroške vseh cerkva in dekanij. Čuva na jih izbrani poročevalec.

b) Poročevalec naj o misijonskem gibanju dekanije poroča tajniku, spiritualu dr. Cirilu Potočniku, ki bo dopise uredil in jih priobčeval v »Vzajemnosti«, na katero je naročenih 600 duhovnikov in se je zato izbrala za naša misijonska poročila. »Vzajemnost« bo tudi na literaturo opozarjala in prinašala ocene raznih publikacij.

c) Po pravilih (Škof. list 1923, str. 106, 2, b) moramo tudi moliti za uspeh misijonskega dela. V okrožnici »Maximum illud« priporočajo papež posebno »Apostolstvo molitve«. V tem apostolstvu darujemo svoje molitve, svoje delo in svoje trpljenje presv. Srcu Jezusovemu za namene, ki jih ima na naših oltarjih. Kakšni so ti nameni? Učitelji soglasno trdijo, da v Zakramentu moli Jezus za »razširjevanje božjega kraljestva na zemlji«. Saj je zato postal človek in je zato na križu umrl, pa je gotovo za to tudi pričujoč v tabernaklju. Obrazec darovanja ni predpisan; no, meni se dozdeva, da je najbolj jasen in umljiv oni, ki Vam ga jaz priporočam in katerega učite šolske otroke.

Do danes, ko to pišem, se je zglasilo 500 duhovnikov, prispevke pa je poslalo okrog 200 duhovnikov. Ti prispevki veljajo za l. 1924, bomo jih ob koncu leta z drugimi prispevki poslali v Rim kongregaciji de Propaganda fide, ki ima vsako leto v marcu sejo, na kateri poroča tajnik o dohodkih in o razdelitvi. O tem delu Vas bomo vsako leto poučili. Gg. dekane prosim, naj na jesenski pastoralni konferenci prispevke nabere od gospodov, ki jih do takrat še ne bi bili poslali.

II.

Duhovniška zveza ima pa namen in dolžnost pospeševati misijonsko delo med verniki (Pravila v Škof. listu l. 1923, str. 126, 2). Iz tega razloga sem po vroči želji sv. Očeta ustanovil »društvo za širjenje sv. vere« (Opus a Propaganda fide). Kako bi pa to preimeno društvo vpeljali in vodili? Naj Vam podam navodilo:

a) Pastirski list za naše vernike, ki ga prinaša današnja številka Škof. lista, boste vernikom prečitali in potem družbo v vsaki župniji vpeljali. Začasna pravila bo prinesel naš list, ki jih bodo v Rimu potrdili.

b) Člani naj molijo za blagoslov božji misijonarjem, ki jim je potreben. Priporoča se vsaki dan Oče naš, Češčena Marija z dostavkom: »Sveti Frančišek Ksaverij, prosi za nas!« To molitev priporoča kongregacija, toda ne veže pod grehom.

c) Organizirajte po župnijah »Apostolstvo molitve«, katero naročajo sv. Oče kot skupno misijonsko molitev. Voditelji tega Apostolstva so pri nas oo. jezuitje. Ustrojstvo pogledjte v prvi sinodi str. 58—65. Da ondotno navodilo izpopolnim, dodam še to-le:

Vrhovni vodja Apostolstva je general oo. jezuitov, ali njegov namestnik. Njemu podložen je od škofa potrjeni škofijski vodja, pri nas rektor oo. jezuitov. Neposredni voditelji so pa krajevni voditelji, namreč predstojniki posameznih društev Apostolstva.

Vpelje se pa Apostolstvo tako-le: 1. kdor ga hoče vpeljati v župniji, v šoli, v samostanu, naj piše škofijskemu voditelju, kateri ga bo pooblastil, člane veljavno sprejemati.

Ovlaščeni krajevni voditelji naj imajo zapisnik, v katerega naj zabeležijo imena onih, ki so se priglasili. Krajevni voditelj je naravno župnik, ki pa more drugega duhovnika delegirati, ki ima potem vse tozadavne pravice in dolžnosti. On ima zapisnike, pri njem se morajo zglašati, ki hočejo postati člani Apostolstva, on podpisuje sprejemnice. Ako umrje ali se odpove, preide vodstvo zopet na župnika.

č) Razen molitve naj člani prispevajo za misijone, da se morejo vzdrževati misijonarji, njihove šole, bolnišnice in drugi zavodi. Prispevki naj bodo po en dinar, pri prav siromašnih pa pol dinarja mesečno. Pobiranje prispevkov naj se morebiti uredi po vaseh. Za vsako večjo vas, ali za več malih vasi skupaj naj si krajevni voditelj izbere zaupno osebo, ki naj prispevke pobira morebiti vsake kvatre. Naj ima polo, kamor beleži imena članov in darovalcev. Denar izroči vsakokrat voditelju, ki ga pošlje uradno ordinarijatu s točno označbo, da je prispevek za misijone. Ako se komu drugi način zdi bolj primeren, pa naj si ga izbere.

d) Gospode katehete prosim, da misijonsko misel širijo med šolskimi otroci, pa se za to še bolj zavzemite za sv. Detinstvo.

e) Da zbujeno zanimanje za misijoni ne zamre, imejte včasih misijonske govore, v cerkvi pridige, v društvih predavanja. Misijonska praznika sta dva: najdenje sv. Križa 3. majnika in god sv. Frančiška Ksaverija

3. decembra. Za te dni boste dobili zadostne skice primernih govorov. Prinesla jih bo »Vzajemnost«.

Naročajo se Vam krajevni misijonski sestanki, ki jih morete združiti z že priporočenimi evharističnimi sestanki. Mislim, da skrbno pripravljene letni evharistični misijonski sestanki bodo vernikom prav všeč, pa morete za nje in za Cerkev veliko storiti.

f) Priporočajte vernikom vsakoletni misijonski koledar, list »Katoliški misijoni« in publikacije Klaverjevega društva.

g) Povejte vernikom, da bo škofijski odbor vsako leto poskrbel eno slovesno sv. mašo za pokojne člane tega društva. Objavili bomo tudi odpustke, ki so jih papeži temu katoliškemu delu podelili.

III.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda naj ostane, kakor je. Profesor dr. Grivec mi je sporočil, da bo odbor skušal urediti razmerje prevažnega Apostolstva sv. Cirila in Metoda do društva za širjenje vere. Ko bo vse dogovorjeno, bom Vam in tudi vernikom podal potrebna razjasnila in navodila.

Konec.

Vpeljava misijonskega dela zahteva precej truda. Ko je pa vpeljano, se nekako samo razvija, le toliko morajo gospodje skrbeti, da ne zaspi. Nič pa ne dvomim, da Gospod nam in našim vernikom ne bi poplačal molitve in denarnih prispevkov in truda, ki smo ga prevzeli za širjenje in utrjevanje Njegovega kraljestva na zemlji.

V Ljubljani, dne 8. februarja 1924.

† Anton Bonaventura,
škof.

15.

KONFERENCE ZA LETO 1924.

I. Konference Sodalitatis.

Te prekornostne konference naj se vrše, kakor so se vršile v l. 1923. Mnogo zapisnikov sem pregledal, pa zato morem soditi, da so bile konference koristne, poučne in vsem jako priljubljene.

II. Konferenca dekanov.

Na to konferenco vabim vse arhidijakone in dekane. Vršila se bo v sredo po veliki noči, dne 23. aprila v škofiji ob pol desetih. Poročal bom o tvarini za sinodo in izročil vsakemu dekanu del obdelane tvarine za razgovor na prvi pastoralni konferenci.

Radi vprašanj za poročevanje v Rim moram vedeti: v katerih župnijah sodelujejo duhovniki pri posojilnicah, konsumih in raznih zadrugah, v kaki zvezi so do teh organizacij in pri kateri centralni zvezi so vse te razne organizacije učlanjene. Moram tudi vedeti, da li kak duhovnik kar

naravnost trgovino vodi, sam na svojo roko ali v konsumih. Zato naročam: vsak dekan naj prinese h konferenci imena vseh gospodov, ki pri kakih organizacijah sodelujejo, ime in namen dotične organizacije in ime dotične centralne zveze.

Prosim, naj bi mi o tej priliki gospodje nasvetovali, kako naj se uredi pouk krščanskega nauka za ljudstvo in kako naj bi se boljše uredila popoldanska nedeljska služba božja. Sploh bom rad sprejel kak praktičen nasvet gospodov, toda naj se mi predloži pismeno.

III. Pastoralne konference.

Zapisnike in elaborate pastoralnih konferenc, poslanih vsaj do 10. decembra 1923 sem pregledal in ocenil. Ker vzame to delo mnogo časa, nisem mogel pregledati in oceniti onih, katerih zapisnike sem prejel pozneje, morda šele v januarju 1924. Zato prosim dekane, naj mi zapisnike in elaborate pošiljajo koj po sestanku, ali vsaj do prvega tedna v decembru.

Pomladanska pastoralna konferenca naj bo po veliki noči vsaj do srede julija. Predmet bo del tvarine za sinodo. Zapisnike naj dobim dosti zgodaj, da bom morebitne praktične in pametne popravke, dodatke in predloge mogel za sinodo uporabiti.

Za jesensko konferenco pa določim sledečo tvarino:

1. Dušno pastirovanje mladine: a) psiha mladine, posebno sedanje mladine; b) kaj pospešuje in kaj ovira dušno pastirovanje naše mladine; c) za kaj naj se duhovnik pri tem pastirovanju najbolj prizadeva; č) osebnost duhovnikova in občevanje z mladino; d) pomen sedanjega katoliškega mladinskega gibanja za dušno pastirstvo.

2. Casus moralis. Desidius parochus ex peculio ecclesiastico Alberto mutuuum dat 1000 aureorum. Initio mutuatarius foenus (obresti) secundum pactum solvit, sed mox hac vel illa excusatione allata solutionem procrastinat, denique omittit. Parochus »omnes difficultates cum parochianis evitaturus« (prout ipse ait), altum silentium in hac re observat, quo factum est, ut Albertus iam per integrum decennium foenus non solverit. Decanus in visitatione hunc defectum inveniens parochum severe increpat postulatque ut Albertus iudici tradatur: iudex decernit Albertum debere solvere foenus pro ultimo triennio tantum, quoad superiores septem annos iam praescriptionem vim obtinuisse.

Propter damnum, quod exinde ecclesiae secutum est, a decano correptus Desidius respondet, se pro foro conscientiae tranquillum esse, siquidem (inquit) omne foenus contra ius naturae est. — Tali modo Desidius Canones, qui agunt de officiis parochorum, valde »benigne« novit interpretari. — Quando vero agitur de iuribus parochorum, Desidius non benigne tantum, sed »ample« quoque legem explicat; ita occasione peregrinationis, quae ex consuetudine 2. julii ex sua parochia in finitimum sanctuarium celebratur, feria VI totam parochiam ab abstinence dispensat innixus axiomati sibi proprio: Quod potest episcopus in dioecesi, potest parochus in parochia.

Quaeritur: Quid de casu sentiendum est?

Vulpius mercator emit a Vinicola, qui magnas possidet vineas, grandem copiam vini pro 1,000.000 Denariis. Contractum stipulantur hoc modo: Vinum debet vehi a Vinicola Labacum, pretium solvendum est infra octiduum a tradita merce. Vulpius vero, qui non frustra a vulpe nomen sortitus est, mercem acceptat, acceptam maximo lucro vendit, sed de pretio solvendo ne cogitat quidem praeferens pecuniam acceptam in »banca« collocare, quae ei alta foenora concedit. Litteris, quibus a Vinicola monetur, non respondet, donec res ad iudicem defertur. Iudex, cum litterae legis stare debeat, obligat Vulpium ad solvendum 1,000.000 Den. pro vino (quod clarum est) et dat foenus legale (quod est 6% tantum). Ita Vulpius obligationes eludens »optima negotia« peragit.

Sed alias quoque leges novit eludere: quo facilius cum aliis mercatoribus »concurrere« possit, merces invehit ex exteris regionibus defraudando vectigalia (»tihotapstvo«), in quo negotio iuvatur a Publico, custode telonii, qui accepta a Vulpio pecunia, ita caecus factus est, ut Vulpii machinationes nunquam videat. — Cum ancilla commercium carnale habens copulam ita peragit, ut conceptio sit impossibilis, quia non vult gravari expensis pro alimento prolis exinde forte nascituae.

Quaeritur: Quomodo casus solvitur?

V Ljubljani, dne 7. februarja 1924.

† Anton Bonaventura,
škof.

16.

BIRMA IN KANONIČNA VIZITACIJA V LETU 1924.

Vse se bo vršilo, kakor po navadi. Imel bom svoj voz. Pripeljal se bom okoli 16. ure; kjer to ne bo mogoče, bom čas prihoda naznanil. Po prihodu in sprejemu pojdemo naravnost v šolo, kjer naj bodo vsi šolski otroci zbrani vsak v svojem razredu. Na mizi naj bo zapisnik vzete tvarine. Otroci se izprašujejo kar po vrsti, kakor sede. Katehet naj pokaže ves svoj način poučevanja: kako razlaga, kako izprašuje, kako odgovore izpopolnjuje, kako vzgojno deluje. Po šoli bom pregledal cerkev, pokopališče in pisarno. Spisi in knjige naj bodo na navadnem prostoru. V moji sobi naj bo na mizi promemorija. Skromna večerja naj bo okoli 19. ure. V spovednico bom šel povsod zjutraj takoj po štirih. Zvečer bom spovedoval le ob sobotah in ob dneh pred prazniki; ostal bom le do 20. ure. Sveto opravilo se začne po navadi ob 9. uri.

Red za potovanje.

I. Dekanija Kranj.

1. Šmartin na belo nedeljo, dne 27. aprila.
2. Besnica v ponedeljek, dne 28. aprila.
3. Mavčiče v torek, dne 6. majnika.

4. Smlednik v sredo, dne 7. majnika.
5. Zapoge v četrtek, dne 8. majnika.
6. Trboje v petek, dne 9. majnika.
7. Kranj v nedeljo, dne 11. majnika.
8. Št. Jurij v ponedeljek, dne 12. majnika.
9. Cerklje v torek, dne 13. majnika.
10. Šenturška gora v sredo, dne 14. majnika.
11. Velesovo v četrtek, dne 15. majnika.
12. Olševik v petek, dne 16. majnika.
13. Kokra v soboto, dne 17. majnika.
14. Jezersko v nedeljo, dne 18. majnika.
15. Jezersko v ponedeljek, dne 19. majnika.
16. Preddvor v torek, dne 20. majnika.
17. Trstenik v sredo, dne 21. majnika.
18. Goriče v četrtek, dne 22. majnika.
19. Predoslje v petek, dne 23. majnika.
20. Naklo v soboto, dne 24. majnika.
21. Tržič v nedeljo, dne 25. majnika.
22. Lom v ponedeljek, dne 26. majnika.
23. Kovor v torek, dne 27. majnika.
24. Duplje v sredo, dne 28. majnika.
25. Križe v četrtek, dne 29. majnika.
26. Podbrezje v soboto, dne 31. majnika.

II. Dekanija Radovljica.

27. Kropa v nedeljo, dne 1. junija.
28. Ovsišje v ponedeljek, dne 2. junija.
29. Dobrava v torek, dne 3. junija.
30. Kamna gorica v sredo, dne 4. junija.
31. Ribno v četrtek, dne 5. junija.
32. Bohinjska Bistrica v nedeljo, dne 15. junija.
33. Srednja vas v ponedeljek, dne 16. junija.
34. Koprivnik v torek, dne 17. junija.
35. Bled v nedeljo, dne 22. junija.
36. Bohinjska Bela v ponedeljek, dne 23. junija.
37. Zasip v torek, dne 24. junija.
38. Gôrje v sredo, dne 25. junija.
39. Dobrava v četrtek, dne 26. junija.

III. Dekanija Novo mesto.

40. Šempeter v torek, dne 1. julija.
41. Šmarjeta v sredo, dne 2. julija.
42. Bela cerkev v četrtek, dne 3. julija.
43. Brusnice v petek, dne 4. julija.
44. Novo mesto v nedeljo, dne 6. julija.

45. Šmihel v torek, dne 8. julija.
46. Podgrad v sredo, dne 9. julija.
47. Stopiče v četrtek, dne 10. julija.
48. Vavta vas v petek, dne 11. julija.
49. Toplice v nedeljo, dne 13. julija.
50. Poljanica v ponedeljek, dne 14. julija.
51. Čermošnjice v sredo, dne 16. julija.
52. Soteska v četrtek, dne 17. julija.
53. Prečina v petek, dne 18. julija.
54. Mirna peč v nedeljo, dne 20. julija.

IV. Dekanija Trebnje.

55. Trebnje v nedeljo, dne 14. septembra.
56. Št. Rupert v torek, dne 16. septembra.
57. Št. Janž v četrtek, dne 18. septembra.
58. Sv. Trojica v petek, dne 19. septembra.
59. Mokronog v nedeljo, dne 21. septembra.
60. Trebelno v ponedeljek, dne 22. septembra.
61. Mirna v torek, dne 23. septembra.
62. Sv. Lovrenc v sredo, dne 24. septembra.
63. Čatež v četrtek, dne 25. septembra.
64. Sv. Križ v nedeljo, dne 28. septembra.

Pri Sv. Križu bom v petek in v soboto, dne 26. in 27. septembra, posvetil oltarje na podružnici in v župni cerkvi.

V Ljubljani, dne 6. februarja 1924.

† Anton Bonaventura.
škof.

17.

PRVI MISIJONSKI TEČAJ V LJUBLJANI.

Dne 6. in 7. januarja se je vršil v Ljubljani v Ljudskem domu pod vodstvom univ. prof. dr. Lamberta Ehrlicha prvi misijonski tečaj, ki naj bi v smislu programatične enciklike papeža Benedikta XV. »Maximum illud« z dne 30. novembra 1919 o katoliških misijonih in na temelju Motu proprio papeža Pija XI. z dne 3. maja 1922 poglobil in organiziral z ustanovitvijo Unio cleri missionaria in narodnega društva za razširjanje vere delo v Sloveniji za katoliške misijone.

S tega vidika je bila izbrana tvarina predavanj. Prof. dr. Ehrlich je v uvodnem predavanju v nedeljo, dne 6. januarja predpoldan govoril o utemeljitvi misijonske misli. Drugo predavanje je imel dr. Grafenauer: Misijonska misel med inteligenco. Tretji predavatelj je bil nadučitelj J. Kržišnik, ki je govoril o misijonski misli med učiteljstvom.

V nedeljo popoldan je bla v jezuitski cerkvi misijonska pobožnost s pridigo provinciala p. Antona Prešerna S. J. o verski dolžnosti dela za

misijone. Nato je pri zborovanju v Ljudskem domu predaval prof. Jernej Pavlin o sedanjem stanju in prihodnjih nalogah misijonov. Temu predavanju je sledilo predavanje konzist. svetnika Janeza Kalana s slikami iz misijonskih dežel.

V ponedeljek dopoldan je imel univ. prof. msgr. dr. Ujčič referat o misijonski zvezi duhovnikov (Unio cleri missionaria). Ko je predavatelj razložil pravila zveze, je gospod knezoškof kanonično ustanovil zvezo duhovnikov. Za škofijskega voditelja je imenovan univ. prof. msgr. dr. Josip Ujčič, za tajnika spiritual dr. Ciril Potočnik, za blagajnika tajnik Fr. Mervec.

Nadaljnje predavanje je imel Andrej Tumpej C. M. o misijonski ideji v šoli in cerkvi. Zadnji govor pri predpoldanskem zborovanju je imel stud. theol. Iv. Bučič o zgodovinskem in sedanjem stanju misijonskega zanimanja pri Hrvatih.

Pri popoldanskem zborovanju je gospod knezoškof ustanovil za ljubljansko škofijo Družbo za razširjanje sv. vere. Dvoje predavanj je bilo s tem v zvezi: katehet Anton Anžič je opisal Družbo za razširjanje sv. vere, njeno ustanovitev, zgodovino in uspehe; poslednji govornik Jožef Lindič je govoril o misijonski misli v družinah in društvih.

18.

BLAGOSLOV ZVONOV.

Vse cerkvene predstojnike s tem pooblašчам za blagoslovljenje novih zvonov v okolišu njihovih duhovnij po obredu, ki je bil objavljen v Škof. listu 1908 str. 111.

Za posvečenje zvonov po obredu rimskega pontifikala pa je za vsak primer posebej prositi.

V Ljubljani, dne 16. februarja 1924.

† Anton Bonaventura,
škof.

19.

ŠKOFIJSKI PODPORNİ ZAKLAD ZA OBOLELE DUHOVNIKE V DUŠNEM PASTIRSTVU.

V Škof. listu 1922 str. 40 je bila objavljena naredba o ustanovitvi škofijskega fonda za obolele aktivne duhovnike, kakor se je predlagalo na shodu dekanov istega leta.

Na podlagi sklepa v seji škof. konzistorija dne 8. februarja 1924, se dotična določila glede prispevkov izpreminjajo tako, da se je določila visokost prispevkov župnij na Din 50.—, Din 100.— in Din 200.—.

Zneski se bodo po velikosti župnij in drugih uvaževanja vrednih okolnostih predpisovali pri rešitvi cerkvenih računov ter se bodo uplačevali hkrati z revizijsko takso za račune.

20.

RAZNE OBJAVE.

Draginjske doklade duhovnikov. Zaračunavanje zemljišč. Ministrstvo ver je z razpisom z dne 13. decembra 1923, V. K. br. 2572 sporočilo semkaj sledeče:

Budući da se propis člana 7. tačka a) Uredbe od 5. januara 1923. godine M. S. broj 17. o dodacima za skupoću sveštenstva svih Ustavom usvojenih konfesija i unatoč objašnjenju od 3. septembra 1923 godine V. K. broj 1981 ne primenjuje još uvek pravilno i podjednako u svim oblastima, Gospodin Ministar Vera doneo je na osnovu člana 24. citovane Uredbe, 5. ovog meseca pod gornjim brojem sledeće objašnjenje:

Prema članovima 6. i 9. Uredbe M. S. broj 17/1923. pravo je na svešteničke dodatke uslovljeno u načelu potrebom staležu primerenog izdržavanja tako, te pripada samo onim licima, kojima su ostali prihodi i imućstveno stanje uopšte takovo, te bez ove državne pomoći ne bi mogli da izlaze onako, kako prema prilikama mesta i vremena dolikuje njihovu staležu.

Kad se dakle kod odlučivanja o pravu sveštenika na dodatke uzima po Uredbi obzir i na eventualnu sopstvenu njegovu imaovinu i na privatne njegove prihode, prirodna je stvar, da se imade to pre da gleda i na sve vrsti zemljišnih prihoda njegovih. Pa kad je onda u članovima 7. i 8. Uredbe određeno izvesno objektivno merilo dostatnosti zemljišnoga zvaničnog prihoda svešteničkog, nema sumnje, da se pri tome imade, prema određenoj meri, svešteniku zaračunavati sve ono kulturno zemljište, koje uživa na osnovu svoga zvaničnog položaja i koje mu, kao takovu, nosi izvestan čisti prihod.

Zato, kad je u citovanom mome objašnjenju od 3. septembra 1923. god. V. K. broj 1981 rečeno, da se kod odlučivanja o pravu na dodatke za skupoću nema svešteniku zaračunavati ni crkveno ni altarijsko zemljište, mislilo se pri tome samo na takova zemljišta, koja svešteniku ili uopšte ne nose ili mu ne nose čistog prihoda, jer ovaj ili pripada crkvi ili služi svešteniku kao propisana ili uobičajena nagrada za vršenje naročitih kakovih obaveza, koje ne spadaju u red opštih njegovih parohijskih dužnosti.

Ali, ako je makar i crkveno zemljište prepušteno svešteniku na uživanje, ako i u koliko prihod zakladnoga (altarijskog i t. d.) zemljišta znatno i očito nadmašuje propisanu ili uobičajenu nagradu za vršenje naročitih nekih zakladnom svrhom određenih čina, imade se, posve prirodno, i površina takova zemljišta u smislu članova 7. i 8. Uredbe M. S. broj 17./1923. zaračunavati kod odlučivanja o pravu sveštenika na dodatak za skupoću.

Katoličkom Odelenju Ministarstva Vera je čast izvestiti prečasni Naslov o prednjem s molbom na znanje i obaveštenje područnog si sveštenstva u vezi ovdašnjeg raspisa od 5. septembra 1923. god. V. K. broj 1981.

Iz tega je razvidno, da se po tem drugem objasnjenju preključuje prvo objasnjenje objavljeno v Škof. listu 1923 str. 79. Zato naj duhovniki, ki reflektirajo na draginjsko oz. zvišanje draginjske doklade, vložje prošnjo.

Ker prihajajo ordinariatu ponovno vprašanja, kaj je z že vloženi prošnjami, se naznanja, da se bodo prošnje morda zdaj hitreje reševale, ko je prispelo objasnjenje ministrstva, ki ga je zaprosilo računovodstvo pri pokr. upravi.

Rodbinske izvestnice za vojaške obvezance. Ministrstvo ver je z razpisom z dne 14. decembra 1923 V. K. br. 3268 sporočilo semkaj sledeče:

Gospodin Ministar Vojske i Mornarice izdao je dne 28. avgusta 1923. god. FDJ. broj 36.642 ovo naredenje:

Iz dosada vodene prepiske uverio sam se, da je sveštenstvu pravoslavne i katoličke veroispovesti nemoguće postupiti po tač. 3. naređenja F. DJ. Br. 18.622 od 20. 4. prošle godine (Službeni Vojni list str. 708) i sačinjavati Izvjesnice = Poročila o zadrugi svakog mladića izvađenog za rekrutovanje, jer su to poslovi veliki i od njih nesavladljivi.

S toga gornje moje naredenje, kao i naređenje F. DJ. broj 24.477 od 22. 6. prošle godine (Službeni Vojni List str. 1224) stavljam van snage, a n a r e d u j e m :

1. Da se od sada ne zahteva donošenje knjiga svešteničkih kod regrutnih komisija.

2. Sveštenici će slati regrutnim komisijama, preko Predsednika nadležne opštine spiskove umrlih muškaraca od 18. do 55. godina starosti u smislu tač. 2. člana 8. Pravila o rekrutovanju, za koje u toku godine (od prošle pa do sledeće rekrutacije) slučajno ne budu podneli izveštaj odmah po smrti umrlog — kako to treba da se radi.

3. Sveštenici neće više podnositi opštinama prepise Izvjesnica — Poročila za svakog mladića upisanog za rekrutovanje, iz svojih knjiga rođenih (matičnih) već neka se opštine, pri popunjavanju zadružnog stanja tih mladića, služe njihovim Rukopisnim Listinama, Družinskim Knjižicama. ili svešteničkim Izvjesnicama — Poročilima, koje svaka zadruga treba da ima kod sebe, te su starešine zadruga ili sami mladići dužni, da ih stave na uvidaj opštini za popunu zadružnog stanja, ako opštine to već ne budu imale u svojoj arhivi, a pored toga neka se služe i popisnim knjigama opštinskim.

Ako nekom rekrutu zatrebaju izvesnice radi skraćivanja roka ili inače, on je dužan, da ih sam nabavi od svoga paroha (župnika) kao za svoju privatnu potrebu.

Ako regrutna komisija posumnja u tačnost zadružnog stanja koga rekruta, ona tome rekrutu ili starešini zadruge naređuje, da dobavi izvjesnicu i podnese regrutnoj komisiji, ili docnije komandi vojnog okruga na uvidaj i sravnjenje. Tako isto, ako opštinska vlast, prilikom upisivanja zadružnog stanja u regrutni spisak, nade za potrebno, može zahtevati od mladića ili zadruge, da joj podnese Izvjesnicu.

4. Rekrutne komisije neće sranjivati knjige rođenih sa sveštenikovim spiskovima po članu 28. rečenih pravila (stav prvi i drugi), jer sveštenici odgovaraju po Kaznenom Zakonu za eventualnu neispravnost svojih spiskova i knjiga. U mesto ovoga sravnjivaće sveštenikov spisak sa opštinskim i regrutnim spiskom, koje sveštenici podnesu po članu 6.

5. Sveštenici nisu dužni prisustvovati radu regrutnih komisija.

6. Da bi se moglo postupiti po tački 3. ovog naređenja komandanti armijskih oblasti narediće, da se građanstvu preporuči, da svaka zadruga (porodica) nabavi i uvek kod sebe ima Izvjesnicu — Poročilo — ili Družinsku Knjižicu, u koju rekrutov paroh (župnik) unosi na koncu svake godine, ili kad to on naredi, sve rođene, stavljajući primedbu za umrle ili udate, tako, da se sa tim dokumentima može uvek dokazivati pravo stanje jedne porodice (zadruge). Ovo vredi za oblasti u kojima se ove Izvjesnice i Družinske Knjižice vode.

7. Komandanti vojnih okruga neće u buduće izdavati naredenja sveštenicima (župnicima) neposredno, već će moliti njihove pretpostavljene

za naređenje sveštenicima (župnicima), da izvrše kakav posao koji se tiče vojske i Mornarice. Tako će se postupiti i u slučaju, da sveštenici (župnici) ne postupaju tačno po propisima Pravila o rekrutovanju.

Naređenja viših pretpostavljenih vojnih vlasti, po koji jima i sveštenici (župnici) treba da obave kakav posao, dostavljaje takođe preko njihovih predpostavljenih.

Pribeležiti ovo naređenje kod tačke 2. člana 8. Pravila o rekrutovanju, a kod napred pomenutih naređenja staviti primedbu, da su ovim naređenjem stavljena van snage.«

Katoličkom Odelenju Ministarstva Vera čast je prednje dostaviti prečasnemu Naslovu u vezi ovdašnjih raspisa od 24. oktobra 1922. godine V. K. broj 3257 i od 15. septembra 1923. godine V. K. broj 2370 sa molbom na znanje i obaveštenje područnoga mu parohijskog sveštenstva.

Poroke nedoletnih. Vpis v rojstno in krstno knjigo zakonskih (nezakonskih) otrok. Pokrajinska uprava za Slovenijo, oddelek za notr. zadeve v Ljubljani, je z dopisom z dne 18. decembra 1923, št. 11.988, prosila ordinariat, naj opozori župne urade, da ne izvrše poroke kakega nedoletnega zaročenca, oziroma nedoletne zaročenke, preden ni v nameravani zakon privolila pristojna nadvarstvena oblast nedoletnega zaročenca, oziroma nedoletne zaročenke; dalje, da ne vpišejo nobenega otroka veljavno poročenih staršev kot nezakonskega v rojstno in krstno knjigo, dokler se nezakonsko rojstvo ni ugotovilo s o d n i m potom (glej § 158 o. d. z.). K temu dostavlja ordinariat, da na samo poročilo sodišča o razsodbi o nezakonskem rojstvu kakega otroka župni uradi ne smejo tega v matico vpisati, ampak morajo počakati odloka za vpis od upravne oblasti, oziroma naj zadevo sporočijo ordinariatu.

Matični podatki za okrožni urad za zavarovanje delavcev. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je z dopisom št. IV—873/24 sporočil semkaj sledeče:

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani pri praktičnem izvrševanju zakona o zavarovanju delavcev (Uradni list od 13. junija 1922, št. 169) opaza, da posamezni župnijski uradi odklanjajo ex-offo izstavo dokumentov, kateri so uradu potrebni pri določanju zakonitih podpor. V mnogih slučajih je uradu nemogoče, da bi se sam neposredno obračal na pristojne župnijske urade s prošnjo za upošiljatev potrebnih listin; dostikrat uradu ni znan kraj smrti, kraj poroke, kraj rojstva itd. Radi tega urad pozivlja stranke, da same pribavijo take listine. — Prihajajo pa pritožbe, da župnijski uradi v nekaterih slučajih zaračunavajo drugače običajne pristojbine.

Ta postopek ni v skladu s § 189 cit. zakona.

Dovoljujemo si radi tega naprositi naslovni ordinariat, da podrejene urade opozori na to zakonito določilo, da bodo listine izdajali skladno § 189 cit. zakona. Take listine naj bodo na glavi označene z opombo: Za okrožni urad za zavarovanje delavcev — kolka in pristojbin prosto!

Matični izpiski za Italijo. Ker je s 1. januarjem 1924 civilni zakon v Italiji obvezen tudi v novopridobljenih pokrajinah in se bo zato pogosto dogajalo, da bodo zaročenci prosili za matične izpiske in izpričevala o samskem stanu, se župnim uradom naroča, da v matičnih izpiskih pod

slovensko besedilo dodajo še latinski prevod posameznih podatkov. S tem se prihranijo dotičnim prosilcem stroški za overovljene prevode listin.

Zaprisega vojnih zavezancev, navzočnost duhovnika. Ministrstvo ver je z razpisom z dne 23. novembra 1923 V. K. Br. 3056 obvestilo ordinariat, da je minister vojne in mornarice na predlog glavnega generalnega štaba s Pov. F. Dj. Br. 8664 z dne 22. septembra 1923 določil, da se zaprisega vseh nezapriseženih vojnih zavezancev izvrši po rekrutnih komisijah na postajah rekrutovanja s tem, da se za izvršitev zaprisege privzemajo duhovniki na dotičnih mestih, kjer se zaprisega vrši, kot honorar pa se jim izplača dnevnic.

O babicah. Zdravstveni odsek za Slovenijo je poslal škof. ordinariatu dopis z dne 19. novembra 1923, št. 19195/23, ki se glasi:

V nekaterih pokrajinah Slovenije, na Štajerskem v večji meri nego na Kranjskem, je med ljudstvom navada, da kliče ob porodu na pomoč ženske osebe, ki niso za babiško pomoč strokovno usposobljene, dasi je strokovno dobro usposobljena izprašana babica dosegljiva. Navada se je obdržala iz časov, ko v onih krajih strokovno usposobljenih babic še ni bilo dovolj ali nič.

Ta razvada žal prepogosto rodi skrajno slabe posledice. Vsled nepravilne babiške pomoči in vsled napačnih svetov premnogo žen po porodu dolgotrajno boleha, včasih celo življenje hira, in le prepogosto se celo dogodi, da vsled nestrokovne in nepravilne porodniške pomoči izgube mali otroci mater, družina pa gospodinjo. Zdravstvena uprava se mnogo trudi za povzdigo babištva, zlasti s tem, da skrbi za čimboljšo strokovno izobrazbo babic. Žal po onih krajih, kjer nešolane babice vrše svoj posel, šolane babice se pa ne kličejo k porodom, ravno vsled tega ničesar ne more storiti v zaščito porodnic.

Jako kvarno vpliva v nekaterih krajih na babiško vprašanje žal posebno to, da celo župni uradi s svojim postopanjem podpirajo mazaške pseudo-babice. Njihova podpora žal ne ostane vedno samo indirektna, moralna, nego je večkrat tudi dejanska. Tako razvidim iz poročil uradnih zdravnikov, da nekateri župni uradi v onih primerih, kjer je bila porodna pomočnica neizprašana babica, imena te porodne pomočnice ne navajajo v matični knjigi, nego zapišejo, da se je izvršil porod brez pomoči, ali da je nudil pomoč mož ali mati. To z namenom, da neizprašano porodno pomočnico krijejo in jo čuvajo pred zakonito kaznijo.

Prosim slavni knezoškofijski ordinarijat, da blagovoli podrejene župne urade opozoriti na to, kako kvarno je podpiranje mazaških babic higijenski povzdigi ljudstva, zlasti pa na to, da je dajanje zaslonbe neizprašanim porodnim pomočnicam v smislu zakona o pravici za izvrševanje babiške prakse z dne 25. novembra 1921, objavljenega v Uradnem listu dne 31. decembra 1921, št. 154, nedopustno ter bi v konkretnih primerih utegnila slediti kazen po čl. 2 tega zakona, kakor tudi na to, da so po predpisih o vodstvu porodniških matic nedopustne napačne navedbe v maticah.

Da narod v higijenskem oziru prosvetlimo in dvignemo, ni naša dolžnost le v toliko, v kolikor nam to nalagajo veljavni zakoni, nego to je moralna dolžnost vseh faktorjev, ki imajo med ljudstvom možnost dela in vpliv. Če dvignemo narod v higijenskem oziru, služi to ne le njegovi gospodarski moči, nego v enaki meri tudi njegovi etični povzdigi. Vsled tega mi je čast vabiti slavni knezoškofijski ordinarijat, da blagovoli po

svojih organih povsod, kjerkoli obstoji možnost, čim intenzivneje sodelovati z zdravstvenimi organi za higijensko povzdigo ljudstva.

O tem se župni uradi s tem obveščajo.

Duhovniška služba. Župni urad v Vel. Kopanici (škofija djakovska) želi v pomoč mlajšega duhovnika iz okupiranih krajev, za sedaj zasebno, pozneje eventualno stalno. Kot dohodek bi imel prosto oskrbo, mesečno plačo Din 100 in ves dohodek štole za izvršena opravila; nadalje dohodek za blagoslov hiš in grobov (letnih Din 3000). Imel bi tudi 8 ur kateheze v šolah pri filialah. Župnija ima 4000 prebivalcev, ima lepo lego ob železnici, 18 km od Djakova. Obrniti se je na rimo-katoliški župni urad v Vel. Kopanici.

Za upokojene duhovnike. Posestnik graščine Hmeljnik, p. Novo mesto, Filip Hugon Wambold želi dobiti upokojenega duhovnika, ki bo v graščinski kapeli, v kateri se sme hraniti sv. Rešnje Telo, opravljal službo božjo. Imel bi v graščini popolnoma prosto oskrbo in nagrade Din 300— mesečno. Ob nedeljah in zapovedanih praznikih bi dotični gospod maševal za namen posestnika. Poučeval bi v rodbini 4 ure na teden verouk. Upokojeni duhovniki, ki bi hoteli to mesto prevzeti, naj to sporoče ordinariatu.

Consignatio de festis suppressis 1924 je tej številki lista priložena.

Orglarska šola. Tej številki Škof. lista je priložena čekovna položnica za vplačilo prispevka. Na položnici je zaznamovan tudi zaostanek. Župni uradi naj prispevke takoj vplačajo in sicer kakor je s položnice razvidno neposredno na orglarsko šolo, ki bo odslej sama vodila račun o prispevkih.

Škofijsko društvo za varstvo sirot v Ljubljani. Gg. duhovnikom se je razposlalo tretje letno poročilo (za l. 1923) tega društva. Ker je društvo prekoristno, da naravnost potrebno, se gg. duhovnikom nujno priporoča, da v smislu prošnje (str. 6 poročila) društvo podpirajo in vernikom priporočajo.

Priporočilo. Gospod nadškof vrhbosanski dr. Ivan Šarić je poslal oklic, objavljen že v časopisju, v katerem prosi Slovence prispevkov za nove zvonove sarajevske stolnice. Gg. duhovniki se naprošajo, da te akcijo po možnosti podpirajo.

21.

ŠKOFIJSKA KRONIKA.

Imenovan je bil za pravega konzistorialnega svetnika stolni kanonik dr. Tomaž Klinar.

Umeščen je bil na župnijo Zagradec Gabriel Petrič, upravitelj imenovane župnije.

Ordinacije. Dne 6. januarja je delil gospod knezoškof v semeniški kapeli bogoslovcem tonzuro in nižje redove.

Prejeli so: **Tonzuro**: a) Iz ljublj. škofije: Bergant Anton (Reče), Cerkovnik Franc (Št. Rupert), Erker Erih (Črmošnjice), Florjančič

Jožef (Trebelno), Fröhlich Franc (Sorica), Hladnik Janez (Rovte), Hren Anton (Vrhnika), Jarc Alfonz (Ajdovec), Jerina Ciril (Vrhnika), Kambič Alojzij (Semič), Martinčič Albin (Gorica), Miklavčič Anton (Krka), Novak Stanislav (Dobrepolje), Prosen Ciril (Koroška Bela), Remec Bogumil (Kranj), Ronko Anton (Cerknica), Šavli Hijeronim (Kobarid), Zakrajšek Viktor (Trebneje). — b) Iz lavant. škofije: Peršuh Ivan (Sv. Jernej pri Konjicah). — c) Iz misijonske družbe sv. Vinc. Pavl.: Janez Martelanc, Jakob Kolarič, Alfred Drašček in Janez Vrhovec. — č) Iz družbe salezijancev: Franc Dündek.

Ostiat in lektorat: a) Iz ljublj. škofije: Bergant Janez (Komenda), Fajdiga Viljem (Radovljica), Grims Stanislav (Škofja Loka), Mali Gregor (Sela pri Kamniku), Mozetič Franc (Ljubljana), Nahtigal Franc (Žužemberk), Odar Alojzij (Boh. Srednja vas), Švelc Anton (Kranj). — b) Iz lavant. škofije: Domanjko Jožef (Loče pri Konjicah), Weingerl Stanislav (Sv. Barbara pri Mariboru). — c) Iz dubrovniške škofije: Gregov Ivan (Preko). — č) Iz šibeniške škofije: Vlasanović Peter (Trinidad v Ameriki). — d) Frančiškani: fr. Aleksander Urankar, fr. Vladislav Pintar, fr. Krescencij Drljič.

Eksorcistat in akolitat: a) Iz ljublj. škofije: Brandstätter Jakob (Forest City v Ameriki), Cunder Viljem (Ježica), Glinšek Franc (Sv. Križ pri Kostanjevici), Jeraša Franc (Sv. Lenart), Kristanc Leon (Šenčur pri Kranju), Lamovšek Matija (Št. Rupert), Okorn Janez (Sv. Lenart), Skebe Silvester (Hinje), Slapšak Julij (Leše), Studen Franc (Trstenik), Šinkovec Stanislav (Ljubljana). — b) Iz zadrske nadškofije: Barulić Ivan (Olib). — c) Iz dubrovniške škofije: Bučić Ivan (Blato na Korčuli). — č) Iz kotorske škofije: Janović Luka (Bogdašić), Serventi Štefan (Buenos Aires v Braziliji). — d) Iz misijonske družbe sv. Vinc. Pavl.: Alojzij Mlakar, Ignacij Slana in Jožef Godina.

Višji red. Diakoniat je prejel isti dan v semeniški kapeli fr. Gregorij Recelj, O. Cist.

Umrli je Anton Urh, kaplan v pok. v Dolu pri Ljubljani dne 4. januarja 1924 v starosti 31 let.

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 21. februarja 1924.

Vsebina: 12. Pastirski list. — 13. Postna zapoved. — 14. Duhovnikom. — 15. Konference za leto 1924. — 16. Birma in kanonična vizitacija v letu 1924. — 17. Prvi misijonski tečaj v Ljubljani. — 18. Blagoslov zvonov. — 19. Škofijski podporni zaklad za obolele duhovnike v dušnem pastirstvu. — 20. Razne objave. — 21. Škofijska kronika.

Izdajatelj šk. ordinariat. — Odg. urednik Josip Dostal. — Natisnila Jugosl. tiskarna.

Voditelj Marijinih družb

Priloga Ljubljanskega Škofijskega lista

Letnik I.

1924

Štev. 2.

Nagovor o priliki sestanka ljubljanskih Marijinih družb v Unionu dne 23. februarja 1924.

V veličastnem številu ste napolnile ljubljanske družbe letos zopet največjo zborovalno dvorano našega mesta. Dosedanji takj sestanki so bili miselno zasnovani na širši podlagi. Naše letošnje zborovanje pa naj preveva ena sama misel, misel velika, misel sveta, misel božja, t. j. misijonska misel. Če goji človek velike svete misli, tudi sam pri teh mislih velik postane. Enako pričakujemo tudi od kongregacij, da bodo rastle na notranji moči, ako jih zaposlimo z velikimi svetimi mislimi. Želim v kratkem obrisu utemeljiti, da so kongregacije po svojem cilju in namenu dolžne gojiti misijonsko idejo.

Trojni je namen Marijinim kongregacijam: na poseben način ljubiti in častiti Marijo, spopolnjevati svoje ude ter delati apostolsko.

I. Zato ker ljubimo Marijo, bomo delali za misijone. Od tedaj, ko je presveta Devica kot mati povila v Betlehemu božje dete, je njeno oko ljubeče spremljalo vsak dihljaj otrokov, vsak korak odraščajočega otroka ji je bil svet, vsako besedo iz ust Jezusa-mladeniča, Jezusa-učenika je ljubeče hranila in premišljevala v svojem srcu. Vsa njena ljubezen je bila: Jezus in njegovo delo. Kdo je imel več prilike nego Marija spoznavati, da je Jezusovo delo na zemlji posvečeno eni sami misli: zveličanju duš. Veni hominem salvum facere, to je bila volja Očetova v nebesih, to želja Jezusova na zemlji in zato je bila to tudi med vsemi željami največja želja njegove matere Marije. Kaj mislite, dragi kongreganisti, da je res mogoča vaša ljubezen do Marije, da ne bi ljubili tega, kar je ljubila ona, da ne bi bili zavzeti za to, za kar je bila z vso voljo, z vsemi čustvi, z vsem hrepenenjem zavzeta ona? Kraljestvo duš, njena želja! Da bi v njem vladal Jezus, njegova milost in resnica. O, iz ljubezni do Marije imejte ljubezen za misijonsko delo.

II. Kongregacija vam bodi šola za spopolnjevanje samega sebe. Spopolnjevanje je trajen napredek v čednosti in kreposti. Ta napredek je nemogoč, ako ni ponižne, trdne in žive vere v srcu. Ta napredek je tem večji, čim močnejša je vera, iz katere živi vsak, kdor je pravičen. Po vsakdanji skušnji dognana resnica je pa ta, da skrb za misijonstvo vero krepi, dviga in poživlja in prav zato poživlja tudi vnemo za napredek v dobrem. Naj bi služila tudi ta okolnost onim, ki so voditelji duhovnega življenja v družbi, da čednostno stremljenje članov dvigajo z misijonsko mislijo, naj bi si pa tudi družbeniki sami do napredka v lepi krščanski čednosti pomagali na ta način.

III. Apostolsko delo je končno v družbi dolžnost vsakega člana, apostolsko delo v prid drugim. Pri tej točki, sodim, je pač najmanj dokazov in besed potreba, kako da bodj misijonsko delo bistven del apo-

stolskega stremljenja družbe. Saj je vendar beseda apostol misijonski program že sama v sebi. Če ste apostoli, ste nujno misijonarji na kakršenkoli način že.

V luči tega utemeljevanja ne more biti resnega dvoma, da bi se zanimanje in delo za misijone ne skladalo z delovanjem v kongregaciji. Samo hvalevredno je tedaj, da so doslej vprav Marijine družbe pri nas največ storile za razvoj Klaverjeve družbe, sv. detinstva, apostolstva sv. Cirila in Metoda, misijonske mašne zveze in domačega misijonišča v Grobljah. Zato pa upravičeno pričakujemo ravno od družb, da bodo največ storile tudi za »Družbo za razširjanje sv. vere«, ki se bo po želji sv. očeta vpeljala tudi pri nas, ki je doslej še nismo poznali, saj v širši javnosti ne.

Vsled pičlo mi odmerjenih 10 minut, ne pričakujte od mene, da bi vam govoril o podrobnem programu, kako naj kongregacije podpirajo misijone.

Samo bojazen, ki se je morda koga lotila, bi vam rad pregnal, češ, zopet nadloga in potreba več, spet bo denarna pomoč potrebna. Kajpada, brez denarja misijonsko delo ne gre naprej. Toda prvo denarna pomoč ne more biti.

Kar imam za naše razmere za najnujnejše, je čitanje misijonske literature. Hvala Bogu, da jo imamo, hvala Bogu, da jo naše ljudstvo rado čita. Širšim krogom treba najprej pokazati nepregledno polje misijonskih potreb, treba jim odpreti oči, da bodo še kaj drugega poznali nego par pedi domače zemlje, dopovedati jim treba, da je poleg skrbi za vsakdanji kruh, poleg mode, športa in politike tudi še drugih potreb, za katere bi morali imeti srce na stežaj odprto. Ko bo to prepričanje na splošno prodrlo v naše vrste, bo prišla izdatnejša pomoč sama po sebi. Pomoč intenzivnejše molitve za misijone in misijonske poklice od vsakogar, denarna pomoč od onih, ki jo bodo zmogli. Kaj malega bo vsak, ki bo poznal potrebe, rad žrtvoval za to veliko misel.

Čisto gotovo imej vsaka kongregacija svoj misijonski odsek. Če je z drugimi odseki v družbah — kar rad priznam — tu in tam težava, pravi misijonski odsek težav poznati ne sme. Seveda odsek ne sme biti takozvani načelnik, ki potrafi list papirja s tem, da ga popiše z nekaterimi mrtvimi imeni, temveč ta odsek bodi združitev par gorečih, agilnih, res apostolskih duš, pravih misijonarjev v zaledju, ki naj posebno letos vzemo vse delo v roke, ker smo nalašč svoj skupen sestanek v Unionu posvetili misijonski misli, ker nam je zadnji misijonski tečaj dal nove pobude zato, ker je katoliški shod lanskega leta to idejo z močnim poudarkom podčrtal, ker se je katoliška javnost pri drugih narodih v povojni dobi z vzgledno žilavostjo misijonskega dela lotila, in slednjič — ker so se tudi kristjani — nekatoličani istočasno tako silno na tem polju začeli gibati, da je opravičena nevarnost, da nas v misijonskem delu prehite, osramote in ob stran potisnejo.

S posebnim apelom se obračam na mladino in z najglasnejšim pa na navzoče dijaštvo, naj bi misijonstvo vedno več tal dobivalo ravno med dijaki, ki ste poklicani med vsemi kongreganisti najprej, da v bližnji dobi bodočih let stopite s silo svojega peresa in morda celo s svojim poklicem — ako ga boste po usmiljenju božjem vredni — na plan misijonskega dela.

O da bi vam — predragi kongreganisti — presveta Devica, ki je apostolov kraljica, pomagala vsem do pravega umevanja in dela za kraljestvo božje, ki naj razširi in raztegne svoje meje še tjakaj, kjer ne poznajo Jezusa in Marije!

Valerijan Učak.

Večno lepa in večno mlada.

(Govor za dekleta.)

V nekem mestu na Dolenjskem so pred leti na pustni torek maškare vprizorile nenavadno šalo. Privleklo so na trg visoko na vozu nekak stroj, v katerega so na enem koncu metale iz cunj narejeno grdo in staro žensko, na drugem koncu pa je čez nekaj časa ven skočila lepa in mlada deklica. To je bilo smeha in dovtipov!

Dekleta, kajne, stroja, ki bi starega človeka pomladil in mu zopet dal mladostno lepoto, ne bodo ljudje nikdar iznašli, o tem ste prepričane. Kaj pa, če vam povem, da more dekcle, če je tako grda, vendar prav gotovo in zares lepa postati, in četudi se je postarala, postati zopet resnično mlada, dá celó, da more póstati večno lepa in večno mlada, ali ne bi rade izvedele, kako se more to zgoditi?

Poslušajte, vam bom povedal!

Razločujemo dvojno lepoto, naravno in nadnaravno, telesno in dušno...

Katera je več vredna?

Gotovo nadnaravna, dušna.

1. Telesna lepota hitro mine, je kakor spomladni cvet. Pride slana, posije solnce in zvene. Pride bolezen, ... starost, ... smrt... in vsa telesna lepota je pri kraju... »Vse meso je seno...«

2. Telesna lepota pred Bogom ne daje nobene večje veljave, če ni v lepem telesu tudi lepe duše...

Lepoto daje duši posvečujoča milost božja. Duša v milosti božji je Bogu nadnaravno podobna, božja lepota odseva iz nje... O kako lepa mora biti taka!... Sam Bog jo občuduje: »Kako lepa si, kako brhka, preljuba!« (Vis. p. 7, 6.) Zveličar je razodel svoji Brigiti: »Vedi, moja hči, da je duša v milosti božji tako lepa, da bi se ti srce od veselja v kosce razletelo, ko bi jo mogla videti.« (Razov. knj. 2, pogl. 18.)

3. Dušna lepota odseva tudi na telesu, daje obličju posebno milino... Glej otroka! Dokler ima lepo dušo, kako mu lepota gleda iz oči, obličja...!

4. Ob vstajenju bo lepa duša našla od Boga ji pripravljeno nepopisno lepo telo, če je bilo na zemlji po naravi še tako nelepo ali naravnost spachenó, mu je manjkalo kak ud...

Vstalo bo vse izpremenjeno, poveličano, deležno božje lepote... »Seje se v strohljivosti, ... nečasti, ... slabosti, ... živalsko telo...; vstalo bo v nestrohljivosti, ... časti, ... trdnosti, ... duhovno telo.« 1. Kor. 15, 42 itd.

5. In kolikor več posvečujoče milosti božje si pridobiš v življenju, kolikor lepšo dušo boš imela, ko zapusti ob smrti telo, toliko lepše bo tudi tvoje telo ob vstajenju. »Druga je svetloba solnea, ... lune, ... zvezd... Tako bo tudi vstajenje mrtvih.« 1. Kor. 15, 41 itd.

Kako lepa mora biti Marija, ker je bila milosti polna!...

In ti?

6. Če imaš še tako veliko telesno lepoto, pa si v smrtnem grehu, brez milosti božje, je tvoja duša tako grda in ostudna, da se Bogu kar gnusi...

Kaj si pred Bogom, koliko veljaš pred njim, če si sicer telesno lepa, pa imaš grdo dušo v smrtnem grehu, sam pove v knjigi pregovor 11, 22: »Lepa pa nespametna (= hudobna, razuzdana) ženska je kakor svinja z zlatim obročkom v rilcu.« Kaj hoče reči? To: »Svinja je svinja, če je prav okrašena z zlatom.« Če si torej vsled smrtnega greha v božjih očeh, oprosti besedo, postala svinja, si pred njim svinja, pa imej še tako lepo telo. Tvoji grdi duši se telesna lepota poda kakor svinji zlat okrased...

7. In če v večnost prineseš grdo dušo, dušo brez milosti božje, ali veš, kakšno bo tvoje telo ob vstajenju?

Grdi duši bo Bog pripravil tudi grdo telo, tako grdo, tako ostudno, da bi od groze kar strepetala in umrla, ko bi ga sedajle zagledala... »Vsi bomo sicer vstali, toda ne vsi izpremenjeni (s poveličanim telesom).« 1. Kor. 15, 51.

8. In kakršna boš vstala na sodni dan, taka boš potem vso večnost... Če boš vstala z lepim, poveličanim telesom, ker si stopila v večnost z lepo dušo, boš ostala večno lepa in večno mlada; če boš pa vstala z grdim, ostudnim telesom, ker si umrla v smrtnem grehu, — boš ostala večno grda in ostudna...

9. Dekle, katero lepoto si doslej više cenila?...

Povem ti jaz. Tisto, katero si si bolj želela, za katero si bolj skrbela. Katera je to, pa sama najbolj veš...

In sedaj lahko presodiš, ali si pametno ravnala, če si preveč hrepnela po telesni lepoti in se na vse načine lepoticila, da bi ugajala svoji ničemurnosti in ljudem, za dušno lepoto pa ti ni bilo mar...

10. Kaj moraš storiti, da ti enkrat ne bo žal, morda prepozno? Glej, Kristusove besede: »Iščite najpoprej...« veljajo tudi glede lepote in se v tem oziru glase: »Iščite najpoprej dušne lepote, telesna vam bo navržena.« In besede: »Kaj pomaga človeku...« se glede lepote glase: »Kaj pomaga, če boš največja krasotica ta kratki čas zemeljskega življenja, če boš pa vso večnost potem grda, ostudna peklenska pošast.«

Skrbi pred vsem za dušno lepoto, pa boš tako najboljše poskrbela tudi za svojo telesno lepoto...

Kako skrbi za dušno lepoto, ti pa daje navodila Marijina družba... Zato se okleni Marijine družbe z vsem ognjem svojega srca in ji ostani zvesta do zadnjega izdihljaja, kakor si obljubila pri sprejemu...

Če umrješ kot dober Marijin otrok, boš prav gotovo od mrtvih vstala lepa in mlada in boš potem vso neskončno večnost v družbi samo večno lepih in večno mladih tudi sama večno lepa in večno mlada. Amen.

Janez Zabukovec.

Pred I. slovenskim marijanskim kongresom.

Proglas pripravljalnega odbora za I. slovenski marijanski kongres naj bi našel največ odmeva v odlični vrsti voditeljev Marijinih družb. Njej, kateri gre kot Bogorodici liturgično nadčastje, katero vsa cerkev posebno časti kot posredovalko vseh milosti in pomočnico kristjanov in katero kot svojo posebno pomočnico slavi ves slovenski narod. Njej so se njene družbe, njene izbrane viteške čete, prav posebno posvetile kot svoji Gospej, Zavetnici in Materi ter si kot svojo prvo častno nalogo izbrale njeno izredno češčenje. Marijanski kongres nudi Marijinim družbam priliko, kakršne še ni bilo doslej, da pokažejo, kako znajo vršiti svojo prvo častno nalogo. Gospodje voditelji naj v pripravljalnih nagovorih zanetijo v srcih Marijinih otrok plamen navdušenja za Marijino čast in njen veliki dan. Odbori in člani M. družb pa naj ogrevajo tudi druge vernike za kongres, širijo proglase, razpečavajo izkaznice ter molijo, da kongres čim veličastnejše uspe. Na kongres vabimo predvsem naše može in mladeniče, ne le zato, da vrnemo čast Madoni, katero zlasti od vojne sem premnogi nesrečni sinovi našega naroda blatijo s strašnimi kletvami in ostudnimi psovki. — Ako bodo Marijine družbe in njih voditelji vse storili, da se na marijanskem kongresu čim sijajnejše proslavi njih Kraljica, upamo, da se bo

Pomočnica kristjanov zopet milostno ozrla na težko izkušano milo slovensko ljudstvo. Kakor je uslišala klice slovenskega ljudstva za časa turških bojev, tako mu bo tudi pomagala do zmage v ljutejšem boju zoper novodobno brezverstvo in povojno razbrzdanost.

Za mladeniške Marijine družbe.

Slovenci Marijo radi častimo. Naši griči so posejani z njenimi cerkvami, naše župnije z njenimi družbami. Žal, da je po naših Marijinih družbah zbrano le bolj ženstvo.

V Nemčiji je kongregacij še mnogo več kakor pri nas. In sicer imajo kongregacije ne samo ali vsaj v prvi vrsti za dekleta. Marveč v vsaki župniji imajo kongregacije za vse štiri stanove: dekleta in mladeniče, žene in može, — ali za može vsaj kako ekvivalentno društvo. »Društva«, kakor jih Nemci imenujejo, so iz večine kongregacije. Društev, tudi katoliških, ki imajo v prvi vrsti posvetni namen ali značaj, nemški duhovniki sploh ne vodijo. Društva, ki jih vodijo, imajo v prvi vrsti versko tendenco; vsi drugi nameni so postranski in v ozadju.

In v teh verskih društvih, naj so že kongregacije ali kaj drugega (katoliška, delavska, rokodelska, trgovska ali uradniška društva), se duhovniki ne pečajo v prvi vrsti ali celo ne izključno z ženskami, ali celo z dekleti, marveč v prvi vrsti z moškimi.

Največja skrb in požrtvovalnost pa se v neki župniji posveča mladeničem, oziroma mladeniškim Marijinim družbam, ki jih zovejo »Jünglingsvereine«. Duhovnik, ki vodi Jünglingsverein, ima to za eno svojih glavnih in najvažnejših dušnopastirskih del. Žrtvuje mu mnogo časa in moči.

Ta trud se pa tudi obilno obrestuje. Mladeniške Marijine družbe so eden najlepših in najveselejših pojavov vobče lepega in veselega verskega življenja katoliških Nemcev. Po vseh industrijskih in mestnih župnijah imajo mladeniške družbe po 200, 300, 500, ja, do tisoč in še več članov. Najvišja številka, ki smo jo brali, je 1300 mladeničev-kongreganistov samo v eni župniji(!) ...

Te številke govoré ... Mimo teh številk ne moremo iti kar tako. Te številke velevajo: Oglej si nas: pomisli, poudari, — sklepaj! ...

Ker govorim že v drugem listu (»Vzajemnosti«) o teh in podobnih rečeh podrobneje, ne bom tukaj istih misli ponavljal. Saj tudi ni treba o tem veliko govoriti, treba je samo nekaj — storiti.

Toda gospodje, ki imajo dobro voljo, bodo vprašali: Ali pa je pri nas kaj takega mogoče? ...

Tako velikih številk seveda ne spravimo skupaj, ker so naše župnije manjše kakor so nemške. — Kaj pa: ali bi mogli imeti mladeniške družbe enake nemškim v primeri z velikostjo naših župnij? Mislim, da, — če bi se zanje zavzeli kakor se nemški duhovniki. Dasi nimamo vseh tistih pogojev oz. ugodnosti, kakor jih imajo oni — mislim zlasti versko šolo — imamo pa ugodnosti, ki jih oni nimajo. Pomislimo, kakšno je vobče življenje po mestih in industrijskih krajih! Ne smete misliti, gospodje, da po Nemškem tega ni! Ako hvalim versko življenje v Nemčiji, s tem ne trdim, da med katoliškimi Nemci ni nič slabega. Hvalim in čudim se le, da je pri teh razmerah še toliko dobrega. Vsakovrstnega zapeljevanja, slabih zgledov in prilik k slabemu na Nemškem nikjer ne manjka. Dasi tudi pri nas

brez tega ni, smo mi vendar v tem oziru na naših večinoma kmetskih farah mnogo na boljšem. Ko bi na Nemškem tako ne delali, kakor delajo, bi bilo vse brezversko in sama Sodoma. Zato mi nikakor nimamo vzroka ta krasni zgled Nemčije kar s hladno jezo odpraviti, češ: Pri nas kaj takega ni mogoče! Samo hoteti in delati moramo, pa bo mogoče.

Seveda kar mahoma ne bo šlo. Spočetka se bo našim ljudem malo čudno zdelo, da kaj takega hočemo imeti; kmalu se bodo pa na to privadili. Saj so se privadili tudi na zgodnje obhajilo otrok, na pogostno in vsakdanje sv. obhajilo in še na kaj drugega, kar časih niso poznali. Treba bo prebiti led, to je predsodek, pa bo šlo.

Da se fantje dado pridobiti za Mar. družbo, o tem nam priča nekaj jako številnih mladeniških družb naše škofije, zlasti pa Dobrépolje in Homec. Dobrépolje s svojimi 4000 dušami ima v družbi kakih 300 fantov, Homec s svojimi 900 dušami pa 90. Res, da te dve družbi nista še taki, kakor bi morali biti; a dokaz sta, da se fantje za družbo dado dobiti. V teh in tema podobnih farah je led že prebit. Ko bi se zdaj ta material, ki je v družbi zbran, — in tudi če ga nekaj odpade — tako obdeloval, kakor ga obdelavajo na Nemškem, pa bi imeli Marijine družbe v primeri z velikostjo naših župniji enake kakor na Nemškem.

Kjer odraslih fantov ne bo lahko dobiti, bo treba začeti z »naraščajem«. Marsikje z velikimi fanti morda sploh ne bo mogoče začeti; a da bi se z malimi, iz šole izstopivšimi, ne dalo nič opraviti, takih župnij pa menda zopet ne bo veliko. Siliti fantov v Mar. družbo ne gre, ker bi ne držalo, vabiti pa jih je potrebno.

Tempus faciendi, Domine... Ecce, nunc tempus acceptabile! Pred durmi imamo I. slovenski marijanski kongres, katerega splošni namen je razširiti in utrditi Marijino kraljestvo med Slovenci, katerega posebni namen pa je ravno ta: dvigniti Marijine družbe za moške: mladeniče in može.

Porabimo to priliko, gospodje! Naj ne bo marijanski kongres samo dva dni trajajoča proslava Marije, kakor so taki in podobni shodi navadno, marveč naj bo v svojih posledicah trajna proslava Marije — s tem, da naše ljudstvo, posebno naše fante posvetimo in stalno posvečujemo Mariji!

Zato pa, gospodje, prosimo lepo: pošljite kar moč velikih fantov in mož na marijanski kongres, kjer naj se udeleže zborovanj Marijinih družb! Enkrat za vselej mora miniti ta vera, da je samo ženska za pobožnost in za Marijo! Po kongresu bo pa treba vroče železo kovati...

Medtem bo pa do kongresa izšla posebna knjižica »Fantič, le gori vstan!«, ki bo duhovnikom pomagala vabiti fante na pota poštenja sploh in še posebej na pota Marijina. Gospodje, ki imajo dobro voljo, jo bodo gotovo z veseljem širili med fante. — —

Ako pa se bomo s posebno gorečnostjo vrgli na mladeniške družbe, dekliških zaradi tega ne bomo zanemarjali, marveč tudi v tem Nemce posnemali. — Družbe za žene pa pridejo v teh listih tudi še posebej na vrsto.

Prvi slovenski Marijanski kongres bodi torej krepak začetek novega marijanskega življenja na Slovenskem!

J. Kalan

Drobtinice.

Praktično vprašanje. »Ali more družbenica, ki se omoži, ostati v dosedanji dekliški Marijini družbi, ako ni v tisti župniji (na deželi) nikake Marijine družbe za žene?« — More, brez dvoma. Da bo deležna tudi odpustkov, naj se udeležuje, ako le more, vsaj vsak mesec družbenih shodov. Voditelj more celo v takih krajih iz dobrih razlogov sprejeti kako ženo v dekliško Marijino družbo, dokler se ne osnuje posebna družba za žene. V taki mešani dekliški družbi naj ne bo nad eno četrtno žena. Kadar je torej ena petina žena, naj se kmalu osnuje za žene posebna družba. — Prav tako sme voditelj sprejeti nekaj mož v mladeniško Marijino družbo, kjer ni posebne družbe za može. (Kongregacija sv. cerkvenega zbora, 10. maja 1910.) (Mullan, št. 306.)

»Vodilo Marijinih družb.« Voditelj naj ne stori vsega sam, marveč naj vodi Marijino družbo s pomočjo in sodelovanjem načelstva, odbora, odsekov. Le tako vodstvo je v smislu kongregacijskih pravil in le potem je kongregacija tudi pastoralna pomoč voditelja. In temu namenu — da družbeniki pri družbi kar najbolj sami delujejo — služi knjižica »Vodilo Marijinih družb«, ki je izšla pred par meseci. Ako se bo knjižica pridno uporabljala, bo dvojna korist za voditelja in za družbo: a) voditelj se bo s tem nekoliko razbremenil, b) družba se bo živahneje razmahnila. — Zato bo vsak voditelj storil dobro sebi in družbi, ako bo poskrbel, da bo »Vodilo« dobilo v roke kar največ družbenikov. — Za silo je dobro, če ga ima le nekaj članov, recimo odborniki, ki naj se pri sejah in pri vsem vodstvu družbe po njem ravnaajo. Mnogo bolje pa bo, če ga bo imel vsak družbenik kot nekaj družbeni katekizem, iz katerega spozna duha in dolžnosti družbe. — Če se bo »Vodilo« pridno rabilo, mora priti po njem v družbo novo življenje. — Naroča se edino v družbeni pisarni (naslov: »Vodstvo Marijinih družb v Ljubljani«), kjer se tudi zaznajuje, katera družba ga naroči in koliko. J. Kalan.

Letna poročila za l. 1923. so doslej poslale sledeče dekanije: Cerknica, Kamnik, Kočevje, Leskovec, Litija, Moravče, Novo mesto, Radovljica, Šmarje, Trebnje, Vrhnika. Manjka pa še poročil: Iz dekanije Cerknica: mladeniške v Cerknici in Starem trgu, ženske v Starem trgu; iz dekanije Kamnik: uršulinske v Mekinjah; iz dekanije Kočevje: dekliške v Osilnici in Starem logu; iz dekanije Leskovec: dekliške in ženske v Škocijanu; iz dekanije Litija: dekliške v Št. Lambertu, ženske v Javorjah in Radečah; iz dekanije Moravče: dekliške in mladeniške v Čemšeniku, dekliške v Kolovratu in Št. Ožbaltu, mladeniške v Česnjicah; iz dekanije Radovljica: dekliške in ženske v Ovsisah in ženske v Gorjah; iz dekanije Trebnje: dekliške na Čatežu, dekliške, mladeniške in ženske v Št. Janžu; iz dekanije Vrhnika: dekliške v Borovnici, Polhovem gradu, Št. Joštu, Sv. Treh kraljih in mladeniške v Borovnici.

Poslale pa še niso dekanije: Ljubljanska okolica, Kranj, Loka, Ribnica, Semič, Žužemberk. Le dekliška družba na Ježici, dekliška in ženska na Turjaku so posebej poslale. Prosi se, da se zaostala poročila določijo čimprej, da moremo sestaviti popolno statistiko. Vodstvo M. dr.

Ponovna prošnja in poziv. Gg. voditelji si upravičeno želijo za govore pri družbah pripomočkov. V nemški mar. literaturi (ki je navedena v »Vodniku marijanskem«, str. 138—141) in kar je je še pozneje izšlo, je sicer obilo raznovrstnega gradiva. Nekateri gg. pa pravijo, da jim nemške reči ne ugajajo, da je premalo porabno. Želeli bi si kaj domačega. Ker pa nobeden izmed nas morda nima spisanih vseh govorov, ki bi bili potrebni, zato naj bi se sestavila zbirka govorov z združenimi močmi. V to svrhu sem že enkrat zaprosil gg. v »Vzajemnosti«, naj bi vsi, ki imajo kaj pisanih govorov, blagovolili jih poslati, da se sestavi in objavi primerna zbirka. A na to prošnjo ni bilo zadostnega odziva. Zato to prošnjo danes ponavljamo. Gotovo je več gospodov, ki imajo svoje govore, vsaj nekatere, pisane. Škoda je, da se ti govori, s trudom sestavljeni, ne uporabijo bolje in koristijo več. Kar je bilo koristno za eno družbo, bi bilo istotako za druge. Beseda bi res lahko rodila stoteri sad. Zato prosimo, naj gg. voditelji izvolijo še enkrat pogledati po svojih predalih, če imajo kaj takega gradiva, in ga dobrohotno odstopiti podpisane. Vodstvo M. dr.

Slovstvo.

K Materi. Nauki, opomini in molitve za dekleta Marijinih družb. Janez Zabukovec, župnik. Obsega 416 str. in se dobi v Tiskarni tiskovnega društva v Kranju, založile Marijine družbe.

Knjižica je razdeljena v tri dele; v prvih dveh delih so nauki in opomini, tretji del je molitvenik.

Pisatelj opisuje pot k nebesom in ovire, ki se stavijo krščanskemu dekletu na pot, ki vodi k popolnosti, nato navaja sredstva ki dušo zblížajo s ciljem. Da pridobi bralko za popolnost, našteva razne motive, ki naj dekleta pridobe za stremljenje po krščanski popolnosti.

Drugi del se od prvega znatno razlikuje po jedrnatih in praktičnih vsebini. Posebno dragocen je pregled čednosti, načela sv. Alfonza in dejanja ljubezni, ki bi bila zelo primerna za pripravo in zahvalo za sv. obhajilo.

Knjižica bo nudila primerno tvarinsko duhovno berilo pri duhovnih vajah. Ker knjižica vsebuje toliko za življenje važnih naukov, naj se jo priporoča ne samo Marijini družbi, ampak vsem dekletom; vsem naj bo kažipot skozi življenje.

Im Kindergarten der Kongregation. Spisal Joh. Röttig. 8°. Marianischer Verlag, Innsbruck 1923. Maximilianstraße 9. Priznani marijanski praktik Röttig podaja s to knjižico veliko porabnega za voditelje Marijinih vrtecev.

Das Ideal der Marianischen Kongregation, nach Wesen, Ziel und Geschichte. Spisal H. von Ruth. 28 str. Založba ista. Izvrstni govor, ki je v tej brošuri ponatisnjen, je bil govorjen na holandskem marijanskem dnevu 10. oktobra 1922. Knjižica je zelo porabna, ker podaja idejo kongregacije v vsej lepoti in veličini.

Katolische Lebenswerte: Od te preimnitne zbirke je izšlo osem zvezkov, in sicer: I. Der Sinn des Lebens. Spisal dr. Franc Sawicki. — II. Die Kulturkraft des Katholizismus. Dr. Hano Rost. — III. Die Wissenschaft vom Gesichtspunkte der katholischen Wahrheit. Dr. O. Willmann. — IV. Das Seelenleben der Heiligen. Dr. A. Rademacher. — V. Dogma und Leben. Dr. Eug. Krebs. — VI. Die katholische Frömmigkeit. Dr. Franc Sawicki. — VII. Kirche und Keuschheit. Dr. Jožef Ries. — VIII. Maria im Leben der Kirche und der Frömmigkeit. Dr. H. Bartmann. — Zadnja knjiga je zelo porabna za govore in predavanja. Ni namreč spisana v suhoparnem znanstvenem zmislu, temveč poljudno in z nenavadno mehko kaže na Marijo z vidikov, ki jih do sedaj človek menda ni našel ali občutil. Zbirka »Katholische Lebenswerte« se nadaljuje in bo izšlo še več knjig. Tiskajo se te knjige v Bonifacijevi tiskarni v Paderbornu.